

Dokument na rokovanie

A9-0269/2022

8.11.2022

SPRÁVA

o dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti EÚ – smerom k zabezpečeniu silnejších, prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí do roku 2040 (2021/2254(INI))

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Spravodajkyňa: Isabel Carvalhais

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko pridruženého v súlade s článkom 57 rokovacieho poriadku:
Álvaro Amaro, Výbor pre regionálny rozvoj

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	21
STANOVISKO VÝBORU PRE REGIONÁLNY ROZVOJ	25
STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ	35
INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE.....	47
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	48

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti EÚ – smerom k zabezpečeniu silnejších, prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí do roku 2040 (2021/2254(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 30. júna 2021 s názvom Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ – smerom k zabezpečeniu silnejších, prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí do roku 2040 (COM(2021)0345),
- so zreteľom na Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj z dielne OSN a na ciele udržateľného rozvoja,
- so zreteľom na Parížsku dohodu dosiahnutú na 21. zasadnutí Konferencie zmluvných strán Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy,
- so zreteľom na články 39 a 174 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027¹,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimateckej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy)²,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013³,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 z 2. decembra 2021 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013⁴,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a

¹ Ú. v. EÚ L 433, 22.12.2020, s. 11.

² Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1.

³ Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 1.

⁴ Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 187.

rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku⁵,

- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/694 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Digitálna Európa⁶,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 27. októbra 2016 o otázke, ako môže SPP zlepšiť tvorbu pracovných miest vo vidieckych oblastiach⁷,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 4. apríla 2017 o ženách a ich úlohách vo vidieckych oblastiach⁸,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. novembra 2017 o Akčnom pláne pre ľudí, prírodu a hospodárstvo⁹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 30. mája 2018 o budúcnosti potravinárstva a poľnohospodárstva¹⁰,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 3. októbra 2018 o riešení osobitných potrieb vidieckych, horských a vzdialených regiónov¹¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. marca 2022 o úlohe politiky súdržnosti pri presadzovaní inovatívnej a inteligentnej transformácie a regionálnej prepojenosti IKT¹²,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. októbra 2020 o európskej stratégii lesného hospodárstva – ďalší postup¹³,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. októbra 2021 o stratégii „z farmy na stôl“ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu¹⁴,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 9. júna 2021 o stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030: Prinavrátenie prírody do našich životov¹⁵,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. decembra 2019 o Európskom ekologickom dohovore (COM(2019)0640),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. mája 2020 s názvom Stratégia „z farmy na stôl“ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému

⁵ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159.

⁶ Ú. v. EÚ L 166, 11.5.2021, s. 1.

⁷ Ú. v. EÚ C 215, 19.6.2018, s. 228.

⁸ Ú. v. EÚ C 298, 23.8.2018, s. 14.

⁹ Ú. v. EÚ C 356, 4.10.2018, s. 38.

¹⁰ Ú. v. EÚ C 76, 9.3.2020, s. 62.

¹¹ Ú. v. EÚ C 11, 13.1.2020, s. 15.

¹² Ú. v. EÚ C 347, 9.9.2022, s. 37.

¹³ Ú. v. EÚ C 395, 29.9.2021, s. 37.

¹⁴ Ú. v. EÚ C 184, 5.5.2022, s. 2.

¹⁵ Ú. v. EÚ C 67, 8.2.2022, s. 25.

prostrediu (COM(2020)0381),

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. mája 2020 s názvom Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 – Prinavrátenie prírody do našich životov (COM(2020)0380),
- so zreteľom na oznámenie Komisie o pláne pre nepredvídané udalosti na zabezpečenie dodávok potravín a potravinovej bezpečnosti v čase krízy (COM(2021)0689),
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 16. júla 2021 s názvom Nová stratégia EÚ pre lesy do roku 2030 (COM(2021)0572),
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. februára 2022 o ôsmej správe o súdržnosti: súdržnosť v Európe do roku 2050 (COM(2022)0034),
- so zreteľom na správu Komisie zo 17. júna 2020 o vplyve demografickej zmeny (COM(2020)0241),
- so zreteľom na zelenú knihu Komisie z 27. januára 2021 s názvom O starnutí: Podpora medzigeneračnej solidarity a zodpovednosti (COM(2021)0050);
- so zreteľom na deklaráciu Cork 2.0 s názvom Lepší život vo vidieckych oblastiach, ktorú prijali strany Európskej konferencie o rozvoji vidieka, ktorá sa konala v septembri 2016 v Corku,
- so zreteľom na vyhlásenie z Bledu za inteligentnejšiu budúcnosť vidieckych oblastí v EÚ, podpísané 13. apríla 2018 v slovinskom Bledě;
- so zreteľom na Deklaráciu OSN o právach roľníkov a iných ľudí pracujúcich vo vidieckych oblastiach, ktorú prijala Rada pre ľudské práva 28. septembra 2018,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 3. mája 2022 o akčnom pláne EÚ pre ekologické poľnohospodárstvo¹⁶,
- so zreteľom na všeobecné odporúčanie č. 34 (2016) Výboru OSN pre odstránenie diskriminácie žien k právam žien na vidieku, prijaté 7. marca 2016,
- so zreteľom na článok 20 Európskeho piliera sociálnych práv,
- so zreteľom na štúdiu, ktorú si vyžiadal Výbor Európskeho parlamentu pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka s názvom Budúcnosť európskeho modelu poľnohospodárstva: sociálno-ekonomické a územné dôsledky poklesu počtu poľnohospodárskych podnikov a poľnohospodárov v EÚ, ktorú v apríli 2022 uverejnila tematická sekcia pre štrukturálne politiky a politiky súdržnosti,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 25. marca 2021 o akčnom pláne pre napredovanie ekologickej poľnohospodárskej výroby (COM(2021)0141),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 24. marca 2022 o potrebe naliehavého akčného plánu EÚ na zabezpečenie potravinovej bezpečnosti v EÚ aj mimo nej v súvislosti s ruskou

¹⁶ Prijaté texty, P9_TA(2022)0136.

inváziou na Ukrajinu¹⁷,

- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 8. apríla 2021 s názvom Hodnotenie vplyvu SPP na generačnú obnovu, miestny rozvoj a pracovné miesta vo vidieckych oblastiach (SWD(2021)0078),
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho výboru regiónov z 26. januára 2022 s názvom Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ¹⁸,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 23. marca 2022 s názvom Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ¹⁹,
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanoviská Výboru pre regionálny rozvoj a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť,
 - so zreteľom na správu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (A9-0269/2022),
- A. keďže vidiecke oblasti predstavujú približne 83 % celkového územia EÚ a žije v nich približne 137 miliónov ľudí (30 % obyvateľov EÚ); keďže vidiecke oblasti EÚ majú veľký význam ako miesta produkcie potravín, lesov a výroby energie, najmä energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj pre plnenie Európskej zelenej dohody, klimatickej neutrality a cieľov udržateľného rozvoja; keďže vidiecke oblasti, najmä vzdialené a menej rozvinuté vidiecke regióny, horské oblasti, ostrovy a najvzdialenejšie regióny, čelia špecifickým dlhodobým neriešeným výzvam a nedostatočnému uznaniu ich jedinečného potenciálu pre rozvoj a inovácie;
- B. keďže celkový podiel obyvateľstva vo vidieckych oblastiach sa na úrovni EÚ za posledné desaťročie mierne znížil a za posledných 50 rokov sa výrazne znížil v dôsledku starnutia a vyst'ahovalectva (urbanizácie); keďže podiel ľudí vo veku nad 65 rokov je vo všeobecnosti najvyšší vo vidieckych oblastiach a očakáva sa, že v budúcnosti sa bude zvyšovať; keďže počet obyvateľov sa do roku 2050 pravdepodobne zníži v štyroch z piatich vidieckych regiónov EÚ, pričom odľahlé vidiecke oblasti budú strácať ďalších obyvateľov;
- C. keďže v článku 174 ZFEÚ sa uvádza, že Únia sa predovšetkým zameriava na znižovanie rozdielov medzi úrovňami rozvoja v jednotlivých regiónoch, pričom niektorým regiónom, najmä vidieckym, je potrebné venovať mimoriadnu pozornosť; keďže na dosiahnutie udržateľného rozvoja musia vidiecke územia dostávať primeranú finančnú podporu;
- D. keďže priemerná miera zamestnanosti vo vidieckych oblastiach EÚ sa od roku 2012 do roku 2020 vyvíjala priaznivo, aj keď s rozdielmi medzi členskými štátmi a s rozdielmi v kvalite ponúkaných pracovných miest; keďže podiel obyvateľstva ohrozeného chudobou alebo sociálnym vylúčením je vyšší vo vidieckych oblastiach ako v mestách a

¹⁷ Ú. v. EÚ C 361, 20.9.2022, s. 2.

¹⁸ Ú. v. EÚ C 270, 13.7.2022, s. 18.

¹⁹ Ú. v. EÚ C 290, 29.7.2022, s. 137.

obciach;

- E. keďže pracovné podmienky značnej časti pracovníkov zamestnaných v odvetví poľnohospodárstva EÚ sú mimoriadne náročné a neisté, vyznačujú sa nízkymi mzdami, dlhým pracovným časom, nedeklarovanou prácou, vysokým výskytom úrazov a chorôb a poľutovaniahodnými podmienkami bývania;
- F. keďže pre rozvoj vidieckych oblastí je nevyhnutný prístup k vodohospodárskym službám, kanalizácii, cestnému spojeniu, zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu, širokopásmovému internetu a ďalším základným službám; keďže domácnosti v niektorých vidieckych oblastiach stále nemajú prístup k základným službám, najmä k vode a sanitárnym službám, pričom medzi členskými štátmi pretrvávajú rozdiely²⁰; keďže občania označili dopravnú infraštruktúru a spojenia za kľúčové potreby vo vidieckych oblastiach;
- G. keďže ultravysokorýchlostné širokopásmové pripojenie je dostupné len jednému zo šiestich obyvateľov vidieka; keďže medzi vidieckymi a mestskými oblasťami existuje značný rozdiel, pokiaľ ide o základné digitálne zručnosti, pričom základné alebo vyššie ako základné digitálne zručnosti má 28 % dospelých žijúcich vo vidieckych oblastiach v porovnaní so 62 % dospelých žijúcich v mestách (2019); keďže medzi členskými štátmi stále pretrvávajú výrazné rozdiely, pokiaľ ide o internetové pripojenie, pričom v niektorých členských štátoch až 25 % vidieckych domácností nemá prístup k internetu²¹;
- H. keďže rodová rovnosť je základnou hodnotou EÚ uznanou v zmluvách a Charte základných práv; keďže vo vidieckych oblastiach pretrvávajú výrazné rodové nerovnosti, pričom ženy trpia vyššou mierou nezamestnanosti, neistými pracovnými zmluvami a neformálnymi pracovnými podmienkami a sú nedostatočne zastúpené v rozhodovacích orgánoch, ako sú poľnohospodárske družstvá, odborové zväzy a miestne samosprávy;
- I. keďže počet poľnohospodárskych podnikov v EÚ-27 sa v rokoch 2003 až 2016 znížil o 32 %, pričom tento pokles bol najvýraznejší medzi malými poľnohospodárskymi podnikmi pod 5 hektárov (38 %); keďže v roku 2016 bolo v EÚ 10,5 milióna poľnohospodárskych podnikov, z ktorých väčšinu (92 %) tvorili rodinné poľnohospodárske podniky; keďže do roku 2040 by EÚ mohla stratiť ďalších 6,4 milióna poľnohospodárskych podnikov, v dôsledku čoho by v celej EÚ zostalo približne 3,9 milióna poľnohospodárskych podnikov, čo predstavuje mimoriadny 62 % pokles v porovnaní s rokom 2016;
- J. keďže v roku 2016 pripadalo na každého poľnohospodára mladšieho ako 35 rokov viac ako šesť poľnohospodárov starších ako 65 rokov²², čím sa starnutie poľnohospodárov v EÚ stalo jednou z najväčších výziev, ktorým čelia vidiecke oblasti; keďže podiel

²⁰ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=SDG_6_-_Clean_water_and_sanitation#Sanitation

²¹ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ISOC_CI_IN_H_custom_2784346/default/table?lang=en

²² CAP specific objectives explained - Structural change and generational renewal (Vysvetlenie špecifických cieľov SPP – Štrukturálna zmena a generačná obnova) https://agriculture.ec.europa.eu/system/files/2019-11/cap-briefs-7-structural-change_en_0.pdf

mladých poľnohospodárov je mimoriadne nízky;

- K. keďže chov hospodárskych zvierat v EÚ zamestnáva približne 4 milióny ľudí a je hlavným príjmom pomoci z druhého piliera spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) pre poľnohospodárske podniky v znevýhodnených oblastiach, ktoré predstavujú 50 % využívanej poľnohospodárskej plochy v EÚ;
- L. keďže tematické skupiny Európskej siete pre rozvoj vidieka sa osvedčili ako účinný nástroj verejno-súkromných územných partnerstiev; keďže týmto skupinám sa okrem toho podarilo vytvoriť jednotné fórum na riešenie otázok týkajúcich sa územnej revitalizácie, inovácií, prístupov zdola nahor a integrovaných prístupov v poľnohospodárstve a rozvoji vidieka, decentralizovaného riadenia, integrácie sietí a spolupráce;
- M. keďže jedným z cieľov SPP na súčasné programové obdobie je podpora zamestnanosti, rastu, rodovej rovnosti vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálneho začlenenia a miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach;
- N. keďže boli vyjadrené obavy z negatívnych účinkov ťažobnej činnosti na vodu, chránené oblasti a životné prostredie a z ekologických škôd, ktoré môže spôsobiť v okolí a na iných zdrojoch obživy, čo môže mať vplyv na príjmy, zdravie a kvalitu života ľudí²³;

1. Výzvy a príležitosti pre silnejšie, odolné a inkluzívne vidiecke oblasti

1. zdôrazňuje historickú, geografickú, hospodársku a sociálnu rozmanitosť vidieckych oblastí v EÚ; pripomína, že vidiecke oblasti v blízkosti mestských centier, pobrežné oblasti, cezhraničné oblasti alebo horské oblasti, v najvzdialenejších regiónoch a v riedko osídlených oblastiach čelia rôznym výzvam, ktoré si vyžadujú ciele, prispôbené riešenia, ktoré sa majú realizovať v spolupráci s miestnymi zainteresovanými stranami;
2. zdôrazňuje, že politiky a opatrenia na úrovni EÚ v spojení s politikami a opatreniami na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni s miestne orientovaným prístupom sú kľúčom k zabezpečeniu prosperity a blahobytu európskych občanov žijúcich na vidieku, ako aj k riešeniu výziev, ktorým čelia, konkrétne úbytku a starnutiu obyvateľstva, vyššiemu riziku chudoby a sociálneho vylúčenia a menšiemu počtu kvalitných pracovných príležitostí; pripomína, že HDP na obyvateľa vo vidieckych oblastiach je výrazne nižší ako priemer EÚ;
3. ďalej zdôrazňuje, že vidiecke oblasti nemajú prístup k vysokokvalitným službám všeobecného záujmu, ako sú vodohospodárske služby, sanitácia, cestná prepojenosť, zdravotná starostlivosť, starostlivosť o deti a kvalitné vzdelávanie a odborná príprava, a že sú nedostatočne prepojené, s obmedzenými možnosťami dopravy a nedostatkom vysokorýchlostného širokopásmového pripojenia, ako aj iných základných služieb, ako sú poštové a bankové služby, okrem toho majú nedostatočnú kvalitu a dostupnosť bývania, klimatické a environmentálne tlaky, rozdiely v rovnosti mužov a žien a obmedzené možnosti inovácie a prístupu k technologickému rozvoju; poukazuje na to,

²³ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/729156/IPOL_STU\(2022\)729156_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/729156/IPOL_STU(2022)729156_EN.pdf)

že odľahlosť je ďalším dôležitým prvkom ťažkostí vo vidieckych oblastiach;

4. zdôrazňuje, že demografický pokles a starnutie obyvateľstva ovplyvnia všetky regióny, ale najmä vidiecke oblasti v dôsledku presunu obyvateľstva do mestských oblastí a vystaňovalecva mladých ľudí, čo bude mať negatívny vplyv na ich potenciál rastu, kvalitu života, rozvoj zručností a prístup k službám; konštatuje, že verejné politiky nedokázali zvrátiť trend vyľudňovania vidieckych oblastí;
5. zdôrazňuje ústrednú úlohu, ktorú môžu zohrávať vidiecke oblasti pri riešení sociálnych, hospodárskych a environmentálnych výziev tým, že poskytujú ekosystémové služby na zmiernenie zmeny klímy a zhoršovania životného prostredia, zabezpečujú udržateľnú a dostatočnú produkciu potravín vrátane biopotravín, zachovávajú hmotné a nehmotné dedičstvo vidieka, podporujú ochranu prírody a biodiverzitu a poskytujú jedinečné kultúrne krajiny na účely trávenia voľného času a rekreácie, ako aj rozvíjajú obehové hospodárstvo a prispievajú k spravodlivej, ekologickej a digitálnej transformácii;
6. v tejto súvislosti zdôrazňuje synergie medzi vidieckymi komunitami, ochranou životného prostredia, potravinovou bezpečnosťou a informovanosťou o dobrých životných podmienkach zvierat; zdôrazňuje, že je potrebné primerane podporovať poľnohospodárov a kompenzovať ich za poskytovanie verejných statkov a ekosystémových služieb, ktoré prispievajú k hospodárskej životaschopnosti vidieckych oblastí;
7. upriamuje pozornosť na rastúcu nespokojnosť vidieckeho obyvateľstva, ktoré sa domnieva, že jeho potreby nie sú dostatočne zohľadnené v politickom rozhodovaní a ktoré sa cíti nedostatočne zastúpené, čo vytvára živnú pôdu pre občiansku a politickú neangažovanosť, ktorú je potrebné riešiť a ktorá by mohla viesť k rozvoju rôznych foriem odňatia občianskych práv; trvá na tom, že čoraz výraznejšia priepasť medzi vidiekom a mestami, geografická odľahlosť a nedostatok základných služieb spoločne zvyšujú túto nespokojnosť; domnieva sa, že zapojenie mladých ľudí do života miestnej komunity môže prispieť k spomaleniu migrácie mladých ľudí z vidieckych oblastí;
8. berie na vedomie skutočnosť, že občania EÚ majú stále silnú dôveru v regionálne a miestne samosprávy, o čom svedčia prieskumy Eurobarometra, a zdôrazňuje význam zapojenia týchto úrovní verejnej správy pri oživení podpory európskeho projektu vo vidieckych oblastiach;
9. zdôrazňuje, že vidiecke oblasti sú obzvlášť zraniteľné voči vplyvom kríz, ako je pandémia ochorenia COVID-19, vojna na Ukrajine a zmena klímy, ale zároveň sú schopné ponúknuť nové príležitosti a riešenia v reakcii na tieto krízy a zohrávať kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní potravinovej bezpečnosti, potravinovej sebestačnosti a nezávislosti od fosílnych palív alebo dovozu energie, ak sa im poskytne primeraný podporný rámec;
10. zdôrazňuje, že pandémia ochorenia COVID-19 viedla k novému spôsobu života, práce a interakcie vrátane práce na diaľku, čo vytvára nové príležitosti s mnohými pozitívnymi externalitami pre regeneráciu vidieckych oblastí; konštatuje, že občania pochopili, že vidiecke oblasti môžu ponúknuť riešenia tejto krízy;

2. Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ

11. víta oznámenie Komisie o dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti EÚ; súhlasí s jeho všeobecnými cieľmi a považuje ho za veľmi cennú príležitosť na koordinované a posilnené opatrenia týkajúce sa súčasnosti a budúcnosti vidieckych oblastí, ktoré sa zaoberajú novými možnosťami sociálnej, hospodárskej a environmentálnej obnovy; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby sa fondy a politiky EÚ navzájom dopĺňali pri podpore vidieckych oblastí a aby boli informácie dostupné miestnym zainteresovaným stranám;
12. zdôrazňuje, že rozvoj vidieckych oblastí musí zostať na poprednom mieste v programe EÚ, a vyzýva nadchádzajúce predsedníctva Rady Európskej únie, aby v plnej miere presadzovali túto ambíciu a vo svojich záveroch vyjadrili potrebu konať v prospech vidieckych území;
13. berie na vedomie návrh akčného plánu pre vidiek, ktorý by sa mal stať dynamickým nástrojom pre budúce opatrenia s konkrétnymi výsledkami, podporujúcimi integrované stratégie udržateľného rozvoja v súlade so zásadou partnerstva; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby jeho vykonávanie považovali za najvyššiu prioritu a aby stanovili jasné kvantitatívne záväzné ciele pre jeho plnenie, zabezpečili, aby bol sprevádzaný zdrojmi potrebnými na jeho účinné vykonávanie a aby sa do roku 2040 dosiahol cieľ silnejších, prepojenejších, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí;
14. súhlasí s potrebou spoločného vymedzenia funkčných vidieckych oblastí v celej EÚ, ktoré by rozlišovalo medzi vidieckymi a prímestskými oblasťami a uznávalo zložitosť, rozmanitosť a špecifiká týchto oblastí;
15. naliehavo vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi zainteresovanými stranami urýchlene vypracovala a zaviedla do praxe takéto vymedzenie; domnieva sa, že takéto vymedzenie by sa mohlo použiť na porovnanie vývoja európskych vidieckych oblastí a na informovanie o cielenejšom vykonávaní politík a opatrení na týchto územiach; vyzýva Komisiu, aby vypracovala spoločnú metodiku, ktorá bude zároveň dostatočne flexibilná, aby zohľadňovala špecifické charakteristiky a potreby členských štátov;
16. podporuje vypracovanie vidieckeho paktu, pričom zdôrazňuje, že pre úspešný výsledok tejto iniciatívy je dôležité inkluzívne zapojenie miestnych, regionálnych a národných zainteresovaných strán do jej riadenia vrátane občianskej spoločnosti;
17. domnieva sa, že vidiecky pakt potrebuje konkrétne ciele, výsledky, viacúrovňové systémy riadenia a monitorovania spolu s jasnými inštitucionálnymi zodpovednosťami; domnieva sa, že vidiecky pakt by mal slúžiť ako platforma na výmenu osvedčených postupov medzi vidieckymi oblasťami a podporovať ich pri využívaní dostupných nástrojov, prispievať k synergiám, komplementárnosti a súdržnosti intervencií EÚ a uľahčovať strategickú autonómiu EÚ;
18. víta ohlásenie zriadenia strediska EÚ pre monitorovanie vidieka s cieľom zlepšiť zber a analýzu údajov o vidieckych oblastiach; považuje ho za platný nástroj na informovanie, navrhovanie a monitorovanie lepších verejných politík, ako aj na monitorovanie pokroku pri vykonávaní dlhodobej vízie a budúcich politík EÚ a stratégií v oblasti

vidieka vrátane akčného plánu EÚ pre vidiek;

19. domnieva sa, že stredisko EÚ pre monitorovanie vidieka by malo byť príležitosťou na zistenie nedostatkov v údajoch a zlepšenie databáz, najmä pokiaľ ide o údaje rozdelené podľa pohlavia, na podporu podrobnejšieho štatistického prístupu a vypracovanie ukazovateľov na primeranej geografickej úrovni, ktoré by zachytili potreby obyvateľstva; zdôrazňuje potrebu dostatočného financovania a zdrojov, transparentnosti a jasného plánu s časovým rámcom a cieľmi;
20. zdôrazňuje, že pre iniciatívy EÚ je dôležité zaviesť mechanizmus overovania vplyvov na vidieckej oblasti s cieľom posúdiť súdržnosť a komplementárnosť politik EÚ a ich potenciálny vplyv na vidieckej oblasti; naliehavo vyzýva členské štáty, aby podporovali rozvoj a uplatňovanie účinných mechanizmov overovania vplyvov na vidieckej oblasti na vnútroštátnej úrovni, pričom by posudzovali vplyv navrhovaných právnych predpisov na vidieckej oblasti, aby sa zabezpečilo, že sú vhodné na daný účel, a vyzýva Komisiu, aby im v tomto smere pomáhala; domnieva sa, že mechanizmus overovania vplyvov na vidieckej oblasti by mal byť povinný, a zdôrazňuje význam zapojenia miestnych a regionálnych orgánov do vymedzenia a implementácie mechanizmov overovania vplyvov na vidieckej oblasti, ako aj do ich riadenia na európskej aj vnútroštátnej úrovni;

3. Cesta k budúcnosti vidieckych oblastí do roku 2040

21. trvá na tom, že občania žijúci na vidieku musia mať rovnako ako všetci ostatní občania možnosť využívať spravodlivé podmienky na dosiahnutie svojich profesionálnych, sociálnych a osobných cieľov, pričom sa osobitne zameriava na zraniteľnejšie skupiny a trvá na tom, aby sa uplatňoval európsky pilier sociálnych práv;
22. zdôrazňuje, že vidiecke komunity musia mať rovnaký prístup k službám všeobecného záujmu s cieľom zabezpečiť inkluzívne a spravodlivé životné podmienky, najmä služby zdravotnej starostlivosti, vzdelávanie, odbornú prípravu na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu a celoživotné vzdelávanie, sociálnu starostlivosť, starostlivosť o deti a starších ľudí, prepojenosť a mobilitu a bývanie, ako aj poštové a bankové služby, miesta spoločenských stretnutí a kultúrne činnosti a infraštruktúru;
23. v tejto súvislosti zdôrazňuje význam verejných investícií a verejných partnerstiev, ako aj zlepšenia cezhraničnej spolupráce a spolupráce medzi mestami a vidiekom; poukazuje na potenciál decentralizovaných a multifunkčných centier služieb a prispôbených renovovaných budov, ako aj inovačných prístupov k poskytovaniu služieb;
24. domnieva sa, že osobitná pozornosť by sa mala venovať zraniteľným skupinám žijúcim vo vidieckych oblastiach, ako sú ľudia so zdravotným postihnutím, starší ľudia a migranti, najmä sezónni pracovníci, pričom by sa malo zabezpečiť, aby sa riešili ich osobitné potreby a zároveň aby sa podporovalo sociálne začlenenie; vyzýva Komisiu, aby ďalej harmonizovala postupy členských štátov v oblasti začleňovania osôb so zdravotným postihnutím;
25. zdôrazňuje, že ciele intervencie na podporu mladých ľudí a podporu účinnej

generačnej výmeny by mali byť prioritou, aby sa podporila trvalá prítomnosť mladých ľudí vo vidieckych oblastiach a zabránilo sa demografickému poklesu; zdôrazňuje, že osobitná pozornosť by sa mala venovať prekonávaniu hlavných výziev a odstraňovaniu existujúcich prekážok, ako je prístup k vyššiemu vzdelaniu a prenos vedomostí, pracovné príležitosti, získavanie podnikateľských zručností a prístup k pôde a kapitálu; zdôrazňuje potrebu vysokokvalitných systémov vzdelávania v oblasti poľnohospodárstva pre odbornú prípravu mladých odborníkov; v tejto súvislosti zdôrazňuje dôležitú úlohu mladých poľnohospodárov pri modernizácii poľnohospodárstva EÚ a vytváraní ďalších príležitostí vo vidieckych oblastiach; zdôrazňuje, že je potrebné podporovať ich úspešnú integráciu, najmä uľahčením nákupu a prenájmu poľnohospodárskej pôdy, a v tejto súvislosti poukazuje na potenciál poľnohospodárskych inkubátorov;

26. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v súlade s európskym pilierom sociálnych práv vypracovali a posilnili opatrenia na zlepšenie práv, pracovných podmienok, bezpečnosti, zdravia a sociálnej ochrany pracovníkov vo vidieckych oblastiach vrátane životných a pracovných podmienok sezónnych a migrujúcich pracovníkov a zároveň zabezpečili súdržnosť medzi oblasťami politiky, ktoré majú vplyv na túto problematiku;
27. zdôrazňuje, že Európska zelená dohoda vrátane stratégie “ z farmy na stôl“ a digitálnej transformácie môže otvoriť nové príležitosti vo vidieckych oblastiach, novú dynamiku pre odolnejšiu budúcnosť a možnosti pre udržateľné pracovné miesta; poukazuje na potrebu zabezpečiť spravodlivú a inkluzívnu transformáciu, ktorá bude podporovať hospodársku životaschopnosť vidieka, územnú a sociálnu súdržnosť, a poskytnúť primeranú podporu a zdroje na riešenie výziev v tejto oblasti, najmä vzhľadom na súčasnú krízu;
28. zdôrazňuje, že poľnohospodárstvo, agropotravinárske odvetvie a udržateľné lesné hospodárstvo zohrávajú kľúčovú úlohu vo vidieckych oblastiach pri zabezpečovaní pracovných miest a pri zabezpečovaní vysokokvalitných, rôznorodých potravín a udržateľne vyrábanej biomasy; trvá na tom, že sociálne, environmentálne a ekonomicky udržateľné poľnohospodárstvo vrátane agroekológie a ekologického poľnohospodárstva, ktoré poskytuje poľnohospodárom spravodlivý príjem, má zásadný význam pre životaschopnosť týchto území;
29. upozorňuje na dôležitú úlohu malých a stredných poľnohospodárskych podnikov a rodinných poľnohospodárskych podnikov pri udržiavaní vidiekeho obyvateľstva a zachovávaní obhospodarovania pôdy a krajiny a tvrdí, že by mali využívať podporu na zabezpečenie primeraných životných podmienok a zmiernenie poklesu počtu poľnohospodárskych podnikov; zdôrazňuje, že poľnohospodári vo vzdialených a vidieckych oblastiach, najmä malí poľnohospodári, stále nemajú dostatočný prístup k technológiám;
30. uznáva význam podpory iniciatív spolupráce v oblasti poľnohospodárstva a sociálneho hospodárstva ako nástroja rozvoja vidieka; upozorňuje na úlohu poľnohospodársko-potravinárskych družstiev pri environmentálnej, hospodárskej a sociálnej udržateľnosti vidieckych oblastí, keďže pridávajú hodnotu produktom, vytvárajú pracovné miesta a diverzifikujú miestne hospodárstvo; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali a propagovali družstvá vo vidieckych oblastiach;

31. zdôrazňuje význam podpory systémov kvality EÚ, najmä zemepisných označení, ako prostriedku na zlepšenie kvality a spravodlivého rozdelenia hospodárskej hodnoty v rámci potravinových reťazcov a v konečnom dôsledku na zachovanie vidieckeho obyvateľstva na území EÚ;
32. zdôrazňuje, že nekalé obchodné praktiky sú v odvetví poľnohospodárstva stále vážnym problémom, a poukazuje na skutočnosť, že sú potrebné ďalšie kroky na zabezpečenie lepšieho rozdelenia hodnoty v rámci reťazca; pripomína potenciál krátkych dodávateľských reťazcov pri zblížovaní spotrebiteľov a výrobcov, poskytovaní lepšej odmeny poľnohospodárom a znižovaní skleníkových plynov v cykle výroby potravín; zdôrazňuje, že by sa mal zohľadniť vplyv dohôd o voľnom obchode na vidiecke oblasti;
33. konštatuje, že je potrebné spravodlivé rozdelenie priamych platieb, aby sa zabezpečil vyvážený rozvoj regiónov a vidieckych oblastí; zdôrazňuje význam platieb SPP pre oblasti s prírodnými obmedzeniami pri zachovaní udržateľných činností v týchto oblastiach; vyzýva členské štáty, aby podporovali silné územné siete rozvoja vidieka v rámci SPP na koordináciu všetkých zainteresovaných strán v oblasti rozvoja vidieka;
34. poukazuje na to, že extenzívne trvalé trávne porasty, lesopastierske hospodárstvo alebo extenzívny chov hospodárskych zvierat, ktoré často zahŕňajú pasienky s vysokou environmentálnou hodnotou a ohrozené poľnohospodárske druhy a plemená, najmä v odľahlých horských oblastiach, sú kľúčovými charakteristikami európskych vidieckych oblastí, ktoré treba podporovať a povzbudzovať;
35. poukazuje na význam prístupu k investíciám, výskumu a inováciám prispôbeným potrebám udržateľného poľnohospodárstva; berie na vedomie úspech európskeho partnerstva v oblasti inovácií zameraného na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť a vyzýva na pokračovanie a rozšírenie tohto inovatívneho prístupu zdola nahor s cieľom poskytovať prispôbené riešenia navrhnuté miestnymi zainteresovanými stranami, ako aj ďalších vidieckych inovačných partnerstiev a inovačných centier založených na viacerých aktéroch; domnieva sa, že inovácie by mali byť v súlade s tradičnými postupmi a poznatkami, najmä s tými, ktoré sú prispôbené charakteristikám jednotlivých oblastí;
36. pripomína, že veľké šelmy, najmä vlky, môžu mať vplyv na životaschopnosť poľnohospodárstva, najmä v niektorých druhoch extenzívne obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy bohatej na biodiverzitu; konštatuje, že to poukazuje na potrebu zabezpečiť vyvážené spolužitie ľudí a týchto zvierat vo vidieckych oblastiach; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v tejto súvislosti prijali konkrétne opatrenia na zabezpečenie tejto koexistencie, aby sa neohrozil udržateľný rozvoj a dynamika vidieckych oblastí, a najmä aby sa zachovali tradičné poľnohospodárske postupy ako pastierstvo; pripomína zodpovednosť Komisie za posúdenie pokroku pri dosahovaní stavu ochrany a v prípade potreby za zmenu stavu ochrany druhov, ak sa dosiahne požadovaný stav ochrany; naliehavo vyzýva Komisiu, aby podporila diskusiu o veľkých šelmách s vidieckymi aktérmi, aby poskytla informácie o možnostiach financovania preventívnych opatrení proti útokom na hospodárske zvieratá a aby podporovala koordinované prístupy vo všetkých členských štátoch;
37. zdôrazňuje, že diverzifikácia a inovácie vo vidieckom hospodárstve s územnejším

prístupom založeným na miestnom potenciáli a charakteristikách majú zásadný význam pre využívanie príležitostí vyplývajúcich z digitálnej a zelenej transformácie; vyzýva členské štáty, aby zaviedli opatrenia na podporu spravodlivej transformácie a diverzifikácie vidieckeho hospodárstva, ako aj na podporu tvorby kvalitných pracovných miest vo vidieckych oblastiach; zdôrazňuje potenciál biooblastí, ekoregiónov, uhlíkového poľnohospodárstva a ekologického cestovného ruchu pre diverzifikáciu vidieckeho hospodárstva; pripomína, že udržateľné poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybárstvo môžu tiež ponúknuť príležitosti na diverzifikáciu podnikov vo vidieckych oblastiach;

38. uznáva, že cestovný ruch môže predstavovať dôležitý zdroj príjmov pre vidiecke komunity, pričom zdôrazňuje potenciál diverzifikovaných modelov udržateľného cestovného ruchu; poukazuje na často nedostatočne využívaný potenciál rekreačného rybolovu a cestovného ruchu zameraného na rybolov, pokiaľ ide o prilákanie turistov počas celého roka; žiada, aby sa v stratégiách diverzifikácie vidieckeho hospodárstva posilnilo postavenie vidieckeho cestovného ruchu, ako je vínna turistika, spolu s poľnohospodárskym a potravinárskym odvetvím;
39. uznáva význam udržateľného riadenia stavu zveri pre budúcnosť vidieckych oblastí zo sociálneho, hospodárskeho a kultúrneho hľadiska, ako aj z hľadiska ochrany biodiverzity;
40. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby urýchlili prijatie opatrení na vypracovanie a vykonávanie opatrení na boj proti rozdielom medzi mužmi a ženami, najmä v oblasti odmeňovania a dôchodkov; zdôrazňuje, že uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti by sa malo uplatňovať na všetkých úrovniach tvorby politiky, čím sa zabezpečí vykonávanie stratégie EÚ pre rodovú rovnosť 2020 - 2025, najmä vo vidieckych oblastiach;
41. vyjadruje poľutovanie nad tým, že práca žien na vidieku stále nie je riadne uznaná, najmä v poľnohospodárstve; poukazuje na to, že ženy vo vidieckych oblastiach sú viac postihnuté skrytou nezamestnanosťou a účasťou v neformálnom hospodárstve, čo prispieva k častejšiemu vyst'ahovalectvu u mladých žien; zdôrazňuje potrebu cielených opatrení na prekonanie ich osobitných výziev na trhu práce a na zlepšenie ich prístupu k primeraným službám vrátane širokej zdravotnej starostlivosti s osobitným dôrazom na začlenenie najzraniteľnejších skupín; opätovne zdôrazňuje význam pozitívnej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom a v tejto súvislosti víta pripravovanú európsku stratégiu v oblasti starostlivosti;
42. trvá na potrebe zlepšiť účasť žien na rozhodovaní a politickú účasť vo vidieckych oblastiach; vyzýva členské štáty, aby podporovali rodovú rovnosť a podporovali rovnakú účasť vo všetkých vidieckych organizáciách, združeniach a verejných inštitúciách, v rozhodovacích pozíciách, vlastníctve podnikov a v prístupe ku kvalitným pracovným miestam; zdôrazňuje potrebu cielenej odbornej prípravy a rozvoja zručností, ako aj priaznivého prostredia, uľahčenia prístupu k finančným zdrojom a podpory podnikania žien vo vidieckych oblastiach;
43. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali začlenenie žien do poľnohospodárstva, najmä preskúmaním možnosti podpory spoluvlastníctva európskych poľnohospodárskych podnikov; žiada, aby sa plne uznala práca žien v

poľnohospodárstve, najmä práca vypomáhajúcich manželiek alebo partneriek, a to zabezpečením ich právneho uznania a plného prístupu k právam sociálneho zabezpečenia; zdôrazňuje úlohu žien vo vidieckych oblastiach pri prechode na udržateľné poľnohospodárstvo a ekologický prechod;

44. zdôrazňuje ústrednú úlohu vidieckych oblastí pri prechode na uhlíkovo neutrálne a obehové hospodárstvo vrátane udržateľného biohospodárstva a lesného hospodárstva; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby umožnili miestnym aktérom prijať iniciatívy, ako je napríklad vytvorenie vidieckych energetických spoločenstiev, ktoré prispievajú k akceptácii obnoviteľných zdrojov energie na miestnej úrovni;
45. zdôrazňuje, že iniciatívy vo vidieckych oblastiach, ako je rozvoj infraštruktúry obnoviteľných zdrojov energie, musia účinne prispievať k hospodárskej, sociálnej a environmentálnej životaschopnosti týchto oblastí a zohľadňovať potrebu miestnej spoločenskej akceptácie; trvá na tom, že ciele výroby potravín a ochrany oblastí s vysokou environmentálnou hodnotou, ako sú oblasti Natura 2000, by mali byť prioritou;
46. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby ďalej podporovali vidiecke oblasti pri rozširovaní udržateľnej výroby energie z obnoviteľných zdrojov, a to aj odstraňovaním existujúcich prekážok, decentralizáciou systémov výroby a uskladňovania, posilňovaním energetických sietí a odbornou prípravou kvalifikovaných odborníkov, ako aj aby podporovali využívanie obnoviteľných zdrojov energie ako prostriedku na prispievanie k energetickej sebestačnosti, diverzifikácii príjmov a boju proti energetickej chudobe a zmene klímy; konštatuje, že je dôležité rozšíriť obehové hospodárstvo v poľnohospodárskych podnikoch;
47. berie na vedomie význam mikrogenerácie v poľnohospodárskych podnikoch; zdôrazňuje, že poľnohospodári nesmú byť znevýhodnení pri dodávkach elektrickej energie do siete v dôsledku využívania verejných dotácií vrátane SPP;
48. zdôrazňuje, že vidiecke oblasti sú vystavené vyššiemu riziku sociálneho vylúčenia a energetickej chudoby v dôsledku dlhších vzdialeností, ktoré treba prekonať, a obmedzení mobility v mnohých vidieckych oblastiach; ďalej zdôrazňuje, že tieto riziká súvisia s infraštruktúrou a službami; poukazuje na to, že na dosiahnutie spravodlivého rastu a územnej súdržnosti v súlade s udržateľnou energetickou transformáciou sú potrebné dostupné, verejné, ekologické a inovačné riešenia a investície v oblasti vidieckej mobility;
49. požaduje inkluzívne plánovanie infraštruktúry, pri ktorom sa nezabudne na žiadny región, a to posilnením verejných investícií a rýchlym využívaním fondov EÚ a vnútroštátnych fondov, ktoré prispievajú k prepojeniu vidieckych oblastí, podporou a rozvojom integrovaných a intermodálnych dopravných systémov a uprednostňovaním izolovaných a odlúčených oblastí v transeurópskej dopravnej sieti;
50. zdôrazňuje, že digitálna transformácia prináša vidieckym oblastiam nové príležitosti, ktoré sú prístupné len vtedy, ak existuje primerané, stabilné, vysokorýchlostné a dostupné širokopásmové pokrytie, ktoré nie je dokončené vo všetkých vidieckych oblastiach; zdôrazňuje, že digitálny rozvoj zvyšuje atraktivnosť vidieckych oblastí, znižuje problémy spojené s odľahlosťou, zlepšuje prístup k službám a uľahčuje digitalizáciu v poľnohospodárstve; vyzýva na vytvorenie miestnych vysokorýchlostných

digitálnych centier prispôsobených pre prácu na diaľku;

51. varuje pred rizikom prehĺbovania digitálnej priepasti na vidieku v dôsledku nedostatočného pokrytia 5G a vyzýva členské štáty, aby zmobilizovali všetky dostupné nástroje na zlepšenie úplného zavedenia sietí 5G a odstránenie administratívnych prekážok, a to najmä s podporou fondov politiky súdržnosti EÚ a plánov jednotlivých členských štátov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ale aj súkromných investícií; zdôrazňuje potrebu včasnej revízie príslušných usmernení o štátnej pomoci pre vidiecke oblasti, ktoré nie sú pokryté trhom;
52. upozorňuje na skutočnosť, že relatívny nedostatok digitálnych zručností vo vidieckych oblastiach môže brániť vidieckym komunitám využívať možnosti digitalizácie a brzdiť rozvoj malých a stredných podnikov (MSP);
53. vyzýva na prijatie opatrení na úrovni EÚ, na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, ktoré zabezpečia digitálne začlenenie, najmä v kontexte starnutia obyvateľstva, a podporia prispôsobené digitálne zručnosti a zároveň podporia priaznivé prostredie pre inovácie a vývoj digitálnych riešení šitých na mieru; poukazuje na potenciál digitálnych nástrojov pre udržateľné poľnohospodárstvo a inteligentné poľnohospodárstvo, pre rozvoj miestneho krátko dodávateľského reťazca a pre zvýšenie atraktívnosti poľnohospodárskeho sektora pre mladých poľnohospodárov;
54. domnieva sa, že inteligentné dediny by sa mali považovať za hlavný projekt akčného plánu EÚ pre vidiek, aby sa lepšie podporil ich rozvoj po roku 2020; zdôrazňuje význam vyvážených verejno-súkromných partnerstiev v tejto súvislosti; poukazuje na potenciál technológií inteligentných miest, ktoré by mali byť primerane financované, a domnieva sa, že digitálna platforma Trh inteligentných miest²⁴ by mohla slúžiť ako model pre ďalší rozvoj ekosystému inteligentných dedín; zdôrazňuje, že na ďalší rozvoj inteligentných dedín by sa mali využívať aj nástroje financovania v rámci iniciatívy LEADER pre rozvoj vidieka a vidieckeho hospodárstva a miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD);
55. konštatuje, že vidiecke komunity stále čelia výzvam súvisiacim s prístupom k základným službám a ekonomickým príležitostiam a stretávajú sa s určitým stupňom nesúladu, pokiaľ ide o plánovanie súvisiace s rozdelením vidieka a miest; zdôrazňuje, že investície do ochrany životného prostredia, infraštruktúry vidieka, zdravia a vzdelávania na vidieku sú rozhodujúce pre udržateľný rozvoj vidieka; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby stanovili minimálne kritériá blahobytu, ktoré by mali byť zabezpečené vo vzťahu k obyvateľstvu určitých oblastí;

4. Prvé kroky k vymedzeniu vízie a stratégie pre vidiecke oblasti

56. vyjadruje poľutovanie nad neskorým uverejnením oznámenia Komisie, ktoré znemožnilo jeho úplné začlenenie do legislatívnych nástrojov a plánovania súčasného programového rámca; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že všetky členské štáty sa budú riadne zaoberať integrovaným a komunitou riadeným územným rozmerom vidieka, a aby posúdila jeho vykonávanie a vplyv v strategických plánoch spoločnej

²⁴ <https://smart-cities-marketplace.ec.europa.eu/>

poľnohospodárskej politiky, programoch politiky súdržnosti, programoch Európskeho námorného a rybárskeho fondu a Fondu pre akvakultúru a v plánoch obnovy a odolnosti;

57. naliehavo vyzýva členské štáty, aby sa počas vykonávania súčasných programov viacročného finančného rámca zaoberali špecifickými výzvami vidieckych území a ich komún, poskytovali a uľahčovali prístup k investíciám potrebným na sociálne začlenenie, hospodársku a environmentálnu výkonnosť a tvorbu pracovných miest s cieľom podporiť konkurencieschopnosť, umožniť spravodlivú digitálnu a zelenú transformáciu a zvýšiť prítťažlivosť a kvalitu života vo vidieckych oblastiach; vyzýva Komisiu, aby monitorovala ukazovatele v programoch EÚ a vyhodnotila ich súlad s cieľmi dlhodobej vízie pre vidiecke oblasti EÚ;
58. víta plán REPowerEU, ktorý môže zohrávať kľúčovú úlohu pri znižovaní závislosti od fosílnych palív, najmä ruského pôvodu, a zdôrazňuje možné početné príležitosti pre vidiecke oblasti v tejto súvislosti, vyjadruje však hlboké znepokojenie nad návrhmi na výrazné zvýšenie možnosti presunu zdrojov z fondov zdieľaného riadenia s možnými škodlivými dôsledkami pre strednodobé a dlhodobé politické plánovanie smerom k spravodlivej zelenej a digitálnej transformácii, a to aj pre vidiecke oblasti;
59. vyzýva členské štáty, aby účinne využívali rôzne možnosti financovania aj s cieľom zlepšiť vyhladky MSP vzhľadom na ich významnú úlohu pri vytváraní pracovných miest vo vidieckych oblastiach, a vyzýva Komisiu, aby monitorovala a vyhodnocovala, či sa jej podpora dostáva do vidieckych oblastí a či je prínosom pre ich komunity; zdôrazňuje význam podpory podnikania, sociálneho hospodárstva a sociálnych inovácií vrátane striebornej ekonomiky, najmä keď prispieva k uplatňovaniu Európskeho piliera sociálnych práv;
60. vyzýva členské štáty, aby lepšie využívali všetky dostupné nástroje na podporu vidieckych oblastí vrátane daňových stimulov pre jednotlivcov a podniky, ktoré sa chcú usadiť vo vidieckych oblastiach, s cieľom uľahčiť vytváranie pracovných miest a stimulovať usadzovanie nových obyvateľov, ako aj povzbudiť súkromné spoločnosti, aby podporovali prácu na diaľku s cieľom aktívne bojovať proti vyludňovaniu; vyzýva Komisiu, aby zvažila ďalšie možnosti podpory v rámci štátnej pomoci vo vidieckych oblastiach s veľmi nízkou hustotou obyvateľstva;
61. vyjadruje poľutovanie nad pretrvávajúcimi prekážkami prístupu založeného na financovaní z viacerých fondov, ktoré napriek svojej hodnote bránia zavádzaniu integrovaných prístupov vo vidieckych oblastiach a požaduje jasné usmernenia na jeho uplatňovanie; vyzýva Komisiu, aby začiatkom roka 2023 predložila legislatívny návrh, ktorý by rozšíril možnosť prístupu „hlavného fondu“ na intervencie spolufinancované z viac ako jedného fondu zdieľaného riadenia, ako aj na jeho ďalšie zjednodušenie tým, že sa stanoví, že pravidlá hlavného fondu sa musia uplatňovať v plnom rozsahu; vyzýva Komisiu, aby zároveň preskúmala alternatívy prístupov k financovaniu integrovaného územného rozvoja z viacerých fondov;
62. vyzýva Komisiu, aby v záujme úspešného rozvoja vidieka v EÚ zlepšila synergie a koordináciu medzi nástrojmi financovania EÚ, ako je politika súdržnosti, SPP a nástroj obnovy NextGenerationEU, ako aj s vnútroštátnymi nástrojmi; naliehavo vyzýva

Komisiu, aby začiatkom roka 2023 predložila ciele legislatívny návrh, ktorý umožní presun zdrojov medzi všetkými fondmi zdieľaného riadenia pri podpore vidieckych územných stratégií a posilňovaní synergií medzi fondmi a programami;

63. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pokračovali v ďalšom zjednodušovaní a znižovaní administratívnej záťaže, najmä koordináciou svojich vnútorných správnych orgánov, aby sa zabránilo zdvojovaniu úloh, najmä v prípade menších projektov a mikrofinancovania, ktoré sú pre vidiecke oblasti kľúčové; konštatuje, že niektoré vidiecke oblasti nie sú schopné využívať dostupné možnosti financovania z dôvodu nedostatku informácií a problémov s kapacitami a potrebujú podporu na nápravu tejto situácie; domnieva sa, že uplatňovanie zjednodušeného vykazovania nákladov je účinným opatrením na dosiahnutie administratívneho zjednodušenia;
64. zdôrazňuje úlohu, ktorú musia všetky politiky a fondy EÚ, v rámci zdieľaného aj priameho riadenia, zohrávať pri podpore vidieckych oblastí, a to začlenením vidieckeho rozmeru do koncepcie ich opatrení a intervencií, a zdôrazňuje potrebu súdržnosti politik; vyzýva Komisiu, aby vypracovala mechanizmus na posúdenie a monitorovanie prínosu jednotlivých fondov pre vidiecke oblasti;
65. žiada Komisiu, aby venovala osobitnú pozornosť uplatňovaniu článku 174 ZFEÚ a zabezpečila, aby sa vo všetkých politikách EÚ uplatňovala zásada „nepoškodzovať súdržnosť“, najmä vo vidieckych oblastiach;
66. pripomína, že politika súdržnosti EÚ, ktorej cieľom je podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie, je pre vidiecke oblasti, najmä tie, ktoré si vyžadujú osobitnú pozornosť, mimoriadne dôležitá; konštatuje, že v súlade s ustanoveniami politiky súdržnosti musí EÚ venovať osobitnú pozornosť riešeniu problémov znevýhodnených regiónov a oblastí;
67. zdôrazňuje závery štúdie Komisie o účinnosti iniciatívy LEADER pri poskytovaní riešení hospodárskych, sociálnych a rozvojových výziev a príležitostí na miestnej úrovni a pri prispievaní k riešeniam pre udržateľný rozvoj vidieka;
68. vyzýva členské štáty, aby podporovali miestny rozvoj vedený komunitou vrátane iniciatívy LEADER, podporovali účasť v miestnych akčných skupinách a zároveň uľahčovali a podporovali prístupy financované z viacerých fondov a zabezpečili účinnú autonómiu miestnych akčných skupín, pokiaľ ide o ich zloženie a rozhodovanie; domnieva sa, že zmysluplné vyčlenenie pomoci na miestny rozvoj vedený komunitou v rámci všetkých príslušných fondov na úrovni EÚ, podobne ako je to v prípade Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), by prispelo k silnejším integrovaným stratégiám a udržateľnejšiemu a odolnejšiemu územnému rozvoju;

5. Zásada partnerstva, riadenie a posilnenie postavenia vidieckych oblastí

69. zdôrazňuje, že posilnenie postavenia vidieckych komunít, najmä v najodľahlejších, ostrovných a riedko a menej osídlených oblastiach, podporí väčšiu sociálnu súdržnosť, inovácie, podnikanie a silnejší pocit spolupatričnosti a identity a že si bude vyžadovať väčšie úsilie o budovanie kapacít na vytváranie a realizáciu projektov; zdôrazňuje, že

vidiecke komunity majú zásadný význam pre súdržnosť EÚ, a preto by sa mali podporovať s cieľom podporiť vyvážený sociálno-ekonomický rozvoj; pripomína osobitný charakter najvzdialenejších regiónov stanovený v článku 349 ZFEÚ, a zdôrazňuje, že vidiecke oblasti v najvzdialenejších regiónoch podliehajú aj v tejto súvislosti ďalším obmedzeniam;

70. vyzýva na účinné uplatňovanie zásady subsidiarity s väčšou mierou komunitných, decentralizovaných a zdola nahor orientovaných politík a podporných opatrení, do ktorých by boli zapojení miestni aktéri vrátane poľnohospodárov a miestnych organizácií, orgánov a občianskej spoločnosti, a preto trvá na tom, že musia zohrávať aktívnu úlohu od rozhodovania až po rozvoj, vykonávanie a hodnotenie politík, aby sa čo najlepšie identifikovali potreby jednotlivých území;
71. konštatuje, že hoci právne predpisy EÚ predpokladajú prístupy a partnerstvá vychádzajúce z viacúrovňového riadenia, v niektorých členských štátoch existuje odpor voči ich zmysluplnému uplatňovaniu; vyzýva členské štáty, aby podporovali tieto prístupy priradením zodpovednosti príslušnej miestnej úrovni riadenia a zabezpečením politickej zodpovednosti a silnej koordinácie politík a investícií na všetkých úrovniach riadenia; vyzýva Komisiu, aby udržiavala priamy a štruktúrovaný dialóg s rôznymi úrovňami riadenia, ktoré sa podieľajú na riadení politík EÚ so silným vplyvom na vidiecke oblasti;

6. Formovanie budúcnosti po roku 2027

72. berie na vedomie zámer Komisie zhodnotiť do polovice roka 2023 opatrenia, ktoré EÚ a členské štáty prijali v záujme vidieckych oblastí, a vypracovať na tomto základe verejnú správu začiatkom roka 2024; domnieva sa, že toto hodnotenie by mohlo zohrávať kľúčovú úlohu, najmä tým, že by identifikovalo oblasti, v ktorých je stále potrebná zvýšená podpora a financovanie, a mohlo by pripraviť pôdu pre stratégiu pre vidiek v rámci strednodobého preskúmania a akčný plán pre vidiek v programovom období 2028 - 2034; vyzýva preto Komisiu, aby do tohto hodnotenia priamo zapojila všetky príslušné zainteresované strany a riadiace orgány;
73. vyzýva Komisiu, aby preskúmala alternatívne politické stratégie a prístupy k členeniu financovania v nasledujúcom programovom období vrátane preskúmania možnosti jednej národnej stratégie v koordinácii s regionálnymi a miestnymi orgánmi a jedného nariadenia pre všetky fondy zdieľaného riadenia, ako aj nových spôsobov posilnenia zásady partnerstva a prístupov viacúrovňového riadenia, ktoré podporujú skutočne integrovaný územný rozvoj vo vidieckych oblastiach;
74. požaduje silný vidiecky rozmer v budúcich nariadeniach o politike súdržnosti, ktoré by mali zahŕňať účelové financovanie na tento účel; navrhuje, aby Komisia po verejnej konzultácii vypracovala štúdiu o možnosti vyčleniť časť prostriedkov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu na vidiecke oblasti, a to popri iných prospešných investíciách, pričom by sa osobitná pozornosť mala venovať regiónom so špecifickými geografickými charakteristikami, ako sú hory, odľahlé oblasti, ostrovy a najvzdialenejšie regióny;
75. pripomína, že budúcnosť a prosperita vidieckych oblastí má mimoriadny význam pre

potravinovú bezpečnosť, autonómiu a odolnosť Európy, ako aj pre udržateľný energetický mix, ktorý prispieva k energetickej nezávislosti EÚ, ako to jasne ukázala nedávna pandémia ochorenia COVID-19 a ruská invázia na Ukrajinu; zdôrazňuje, že agropotravinárske systémy umožnili počas týchto kríz nepretržitý prístup ku kvalitným potravinám a zároveň otvorili nové príležitosti na skrátenie potravinových dodávateľských reťazcov a na miestnu produkciu potravín a krmív, najmä bielkovinových plodín;

76. žiada, aby sa dlhodobá vízia rozvinula do konkrétnej a merateľnej skutočnej vidieckej stratégie na úrovni EÚ vrátane strategického dialógu o spolupráci s mestskými oblasťami a aby sa koordinoval príspevok všetkých fondov a politík EÚ pre vidiecke oblasti; zdôrazňuje, že táto stratégia musí byť plne začlenená do budúcich programových období; vyzýva všetky členské štáty, aby vypracovali stratégie pre vidiek na národnej a regionálnej úrovni, v ktorých by sa vymedzili spôsoby a prostriedky potrebné na riešenie problémov, ktorým čelia vidiecke oblasti;
77. vyzýva Komisiu, aby včas posúdila potenciálny vplyv odčlenenia EPFRV od spoločných ustanovení pre fondy zdieľaného riadenia stanovených v nariadení (EÚ) 2021/1060, pokiaľ ide o rozvoj integrovaných územných prístupov vo vidieckych oblastiach a aby posúdila potrebné holistické prístupy k rozvoju vidieka a vyvodila závery pre nasledujúce programové obdobia, pokiaľ ide o ich možné začlenenie;

7. Vidiecke oblasti mimo EÚ

78. domnieva sa, že EÚ má veľký záujem budovať nielen cezhraničné partnerstvá, ale aj partnerstvá za svojimi hranicami s cieľom podporovať prosperujúcejšie vidiecke spoločnosti a hospodárstva s dlhodobými vzájomnými prínosmi; zdôrazňuje, že v tomto procese je dôležitá nielen spolupráca a výmena poznatkov, ale že je potrebné zabezpečiť aj rovnaké podmienky;
79. zdôrazňuje význam strategických väzieb spolupráce medzi Afrikou, Latinskou Amerikou a Európou, ktoré vychádzajú z pokroku dosiahnutého v akčnom programe Africkej únie a EÚ pre transformáciu vidieka, v ktorom sa stanovujú iniciatívy zamerané na udržateľné posilnenie afrického agropotravinárskeho sektora a vidieckych území; v tejto súvislosti zdôrazňuje skutočnosť, že bude naďalej ostražitý vzhľadom na meniacu sa úlohu Číny a jej rastúci strategický vplyv na africkom kontinente, a to v súlade so svojím uznesením zo 16. septembra 2021 o novej stratégii EÚ - Čína²⁵;
80. zdôrazňuje, že je dôležité učiť sa jeden od druhého a využiť potenciál úspešných príbehov niektorých vidieckych oblastí; v tejto súvislosti vyzýva na ďalšie rozšírenie možností výmeny a zavedenie platforiem vo vidieckych oblastiach a medzi nimi s cieľom podporiť súdržnosť, solidaritu a výmeny v rámci celej EÚ;

o

o o

81. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.

²⁵ Ú. v. EÚ C 117, 11.3.2022, s. 40.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Európske vidiecke oblasti, výzvy, príležitosti a cesta do budúcnosti

Vidiecke oblasti EÚ sú základným aspektom európskeho spôsobu života a sú životne dôležité pre hospodárske, sociálne a environmentálne fungovanie našej spoločnosti. Sú domovom 137 miliónov ľudí, čo je 30,6 % obyvateľstva EÚ, ale pokrývajú približne 83 % celkovej plochy EÚ.

Vidiecke oblasti zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní našej potravinárskej výroby a sebestačnosti, ochrane našich prírodných zdrojov, krajiny a biodiverzity, ako aj nášho kultúrneho dedičstva. Spravodajkyňa je presvedčená, že môžu zohrávať ústrednú úlohu pri riešení hlavných súčasných spoločenských výziev poskytovaním ekosystémových služieb s cieľom zmierniť zmenu klímy a zhoršovanie životného prostredia, podporiť udržateľnú výrobu potravín a umožniť spravodlivú zelenú a digitálnu transformáciu.

Vidiecke oblasti, a najmä vzdialené a menej rozvinuté vidiecke oblasti, čelia značným výzvam, ktoré sa zatiaľ neriešili, čo vyvoláva rastúcu nespokojnosť vidieckeho obyvateľstva, ktoré sa domnieva, že jeho potreby sa v politickom rozhodovaní dostatočne nezohľadňujú, čím sa vytvára živá pôda pre občiansku a politickú neangažovanosť. Vidiecke oblasti odnedávna čelia ďalším výzvam, ktoré vyvolala pandémia COVID-19 a vojna na Ukrajine a ktoré súvisia najmä s potravinovou bezpečnosťou a autonómiou.

Spravodajkyňa zdôrazňuje, že holistický prístup politik a opatrení na úrovni EÚ v spojení s vnútroštátnymi a regionálnymi politikami a opatreniami má zásadný význam pre zabezpečenie blahobytu európskych občanov na vidieku. Okrem toho majú kľúčový význam pri riešení nevyriešených výziev, akými sú úbytok a starnutie obyvateľstva, menší počet kvalitných pracovných príležitostí, nedostatočný prístup ku kvalitným službám všeobecného záujmu, tlaky v oblasti klímy a životného prostredia, nižšia prepojenosť a prístup k inováciám.

Spravodajkyňa trvá na tom, že občania na vidieku musia mať rovnako ako všetci ostatní občania možnosť využívať spravodlivé podmienky na dosiahnutie svojich profesionálnych, sociálnych a osobných cieľov, pričom treba osobitnú pozornosť venovať zraniteľnejším skupinám spoločnosti a účinne konkretizovať Európsky pilier sociálnych práv. V tejto súvislosti sú nevyhnutné ciele investície a politické intervencie na podporu účinnej generačnej výmeny a riešenie rodových rozdielov, ktoré stále pretrvávajú vo viacerých oblastiach. Je skutočne nevyhnutné osloviť všetkých a zabezpečiť, aby sa na nikoho nezabudlo.

Diverzifikáciu a inováciu vidieckeho hospodárstva na základe miestneho potenciálu považuje spravodajkyňa za kľúčovú pre dosiahnutie plného potenciálu, ktorý ponúka digitálna a zelená transformácia, pričom zdôrazňuje kľúčovú úlohu, ktorú zohráva poľnohospodárska činnosť vo vidieckych oblastiach. Udržateľné poľnohospodárstvo, ktoré poskytuje spravodlivý príjem poľnohospodárom a kvalitné výrobky spotrebiteľom a zároveň prispieva k ochrane životného prostredia, bude katalyzátorom odolnosti, životaschopnosti a prosperity týchto území.

Európska zelená dohoda môže otvoriť nové príležitosti vo vidieckych oblastiach, najmä pokiaľ ide o prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo. Je veľmi dôležité, aby tieto príležitosti zabezpečili spravodlivú a inkluzívnu transformáciu a účinne prispievali k hospodárskej a sociálnej životaschopnosti vidieckych komún, ktoré okrem svojich vnútorných neriešených štrukturálnych ťažkostí takisto čelia vyššiemu riziku energetickej chudoby a sociálneho vylúčenia.

Primerané pokrytie stabilnými a prístupnými širokopásmovými službami, budovanie digitálnych kapacít a priaznivé prostredie pre digitálne inovácie na vidieku sú kľúčovými podmienkami nato, aby vidiecke oblasti mohli využívať nové príležitosti, ktoré im prináša digitálna transformácia. Mohla by poskytnúť neobmedzený potenciál v úsilí o zlepšenie života ľudí a zmiernenie negatívneho vplyvu zníženej prepojenosti, ostrovného charakteru a odlahlosti tým, že umožní uplatňovanie nového technologického vývoja, ako sú technológie telezdravotníctva, riešenia elektronickej verejnej správy a vzdelávacie služby, otvorenie nových spôsobov vzdelávania, využívanie globálnych znalostí a podporu celoživotného vzdelávania.

Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ, prvé kroky a budúce opatrenia smerom k zabezpečeniu silnejších, prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí.

Spravodajkyňa víta oznámenie Európskej komisie o dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti EÚ a súhlasí s jeho všeobecnými cieľmi. Považuje ho za veľmi cennú príležitosť politicky zviditeľniť včasnú diskusiu a posilniť veľmi potrebné naliehavé opatrenia týkajúce sa súčasnosti a budúcnosti vidieckych oblastí.

Toto oznámenie je tiež príležitosťou na zviditeľnenie silných stránok a hodnoty vidieckych oblastí so zameraním na pozitívne a konštruktívne posolstvá, ako sú prebiehajúce inovatívne projekty, ktoré spájajú vedu, tvorivosť a znalosti predkov a ktoré priťahujú a ukotvujú mladých ľudí a ľudí z mestských oblastí.

V oznámení sa predpokladá rad iniciatív a politických nástrojov, ktoré vidieckym oblastiam umožnia čo najlepšie využiť svoj potenciál.

Akčný plán pre vidiek má vytvoriť príležitosti na podporu územnej súdržnosti vidieckych oblastí. Spravodajkyňa sa domnieva, že tento akčný plán by sa mal rozvinúť na trvalý dynamický nástroj, ktorý by bol pružný a prispôsobiteľný vývoju na mieste, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby jeho vykonávanie považovali za najvyššiu prioritu a stanovili jasné ciele na dosiahnutie silnejších, prepojenejších, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí do roku 2040.

Spravodajkyňa plne podporuje rozvoj vidieckeho paktu, ktorý sa musí realizovať prostredníctvom pevných záväzkov a účinného akčného plánu s jasným vymedzením konkrétnych cieľov, výsledkov, systému riadenia a monitorovania a inštitucionálnych zodpovedností, ak má splniť svoje vlastné ambície, ako aj potreby a očakávania vidieckych oblastí.

Treba účinne a pohotovo zaviesť už dávno potrebný mechanizmus overovania vplyvov na vidiecke oblasti s cieľom lepšie identifikovať a zohľadniť potenciálny vplyv a dôsledky európskych politík na vidiecke oblasti počas ich vzniku, preskúmania a hodnotenia. Spravodajkyňa naliehavo vyzýva členské štáty, aby podporovali aj rozvoj a vykonávanie

účinných mechanizmov na overovanie vplyvov na vidieckej oblasti na vnútroštátnej úrovni, a to na základe skúseností Komisie a s jej pomocou.

Spravodajkyňa vyjadruje poľutovanie nad neskorým uverejnením oznámenia Komisie, ktoré bráni jeho úplnému začleneniu do súčasného programového rámca, plánovania politik a intervencií tak, aby sa mohol uvoľniť jeho plný potenciál.

Spravodajkyňa je pevne presvedčená, že sú potrebné konkrétne návrhy na okamžité, krátkodobé opatrenia, pretože vidieckej oblasti si nemôžu dovoliť čakať. Vyzýva preto Komisiu, aby zabezpečila, že vidiecky územný rozmer sa bude náležite riešiť, a aby každoročne posúdila jeho vykonávanie a vplyv v strategických plánoch SPP, programoch politiky súdržnosti a plánoch podpory obnovy a odolnosti. Pripomína tiež, že všetky európske politiky a fondy, a to v rámci zdieľaného aj priameho riadenia, musia zohrávať svoju úlohu pri podpore vidieckych oblastí.

Členské štáty musia zároveň riešiť osobitné výzvy, ktorým čelia vidieckej oblasti počas vykonávania súčasného VFR a národných programov, a poskytovať potrebné investície na sociálne začlenenie a vytváranie pracovných miest, na podporu konkurencieschopnosti a umožnenie spravodlivej digitálnej a zelenej transformácie.

Prístup založený na financovaní z viacerých fondov by mohol významne pomôcť pri riešení potrieb vidieka integrovanejším spôsobom. Stále sú však prítomné pretrvávajúce prekážky a spravodajkyňa vyzýva Komisiu, aby zlepšila synergie a koordináciu medzi európskymi nástrojmi financovania navzájom, ako aj s vnútroštátnymi nástrojmi a aby sa usilovala o zjednodušenie, najmä v prípade menších projektov, ktoré sú kľúčové pre vidieckej oblasti.

Spravodajkyňa poukazuje na to, že vidieckej oblasti v Európe sú veľmi rôznorodé. Vidieckej oblasti v blízkosti mestských centier, v odľahlých oblastiach alebo horských oblastiach a v najvzdialenejších regiónoch čelia rôznym výzvam, ktoré si vyžadujú ciele rozvojové stratégie a riešenia.

Nedávna štúdia podporovaná Komisiou vo svojich záveroch potvrdzuje účinnosť iniciatívy LEADER pri vývoji riešení hospodárskych, sociálnych a rozvojových výziev a príležitostí na miestnej úrovni a pri prispievaní k udržateľnému rozvoju vidieka v celej EÚ. Spravodajkyňa vyzýva členské štáty, aby podporovali iniciatívy LEADER/miestny rozvoj vedený komunitou a uľahčili a propagovali prístupy financované z viacerých fondov, pričom sa domnieva, že zmysluplné vyčlenenie prostriedkov na miestny rozvoj vedený komunitou zo všetkých relevantných fondov na úrovni EÚ vrátane EPFRV by prispelo k silnejšiemu udržateľnému územnému rozvoju.

Táto rôznorodosť si vyžaduje viac komunitného navrhovania politik a riešení šitých na mieru so zapojením miestnych aktérov, orgánov a organizácií občianskej spoločnosti, a preto trvá na tom, že musia zohrávať aktívnu úlohu vo všetkých fázach tvorby politiky, od rozhodovania až po vykonávanie a hodnotenie politiky. Ich účasť prináša pridanú hodnotu vďaka jedinečným skúsenostiam a poznatkom o rôznych výzvach na mieste. Okrem toho pri presadzovaní politickej legitimity a zodpovednosti za intervencie zohráva dôležitú úlohu zapojenie zainteresovaných strán do rozhodovania. Spravodajkyňa je pevne presvedčená, že sa tým podporí väčšia sociálna súdržnosť a pocit spolupatričnosti.

Budovanie kapacít, najmä v najodľahlejších a menej obývaných oblastiach, je kľúčom k

posilneniu postavenia vidieckych komunit pri formovaní rozhodovacích procesov.

Hoci sa v právnych predpisoch EÚ predpokladajú prístupy a partnerstvá vychádzajúce z viacúrovňového riadenia, stále existuje odpor pri uplatňovaní týchto zásad zmysluplným spôsobom. Členské štáty musia podporovať tieto prístupy prídelením zodpovednosti príslušnej miestnej úrovni a zabezpečením politickej zodpovednosti a silnej koordinácie politik a investícií na všetkých úrovniach riadenia.

Spravodajkyňa žiada, aby sa dlhodobá vízia rozvinula na skutočnú stratégiu pre vidiek na európskej úrovni, ktorá sa plne začlení do nasledujúcich programových období, a naliehavo vyzýva všetky členské štáty, aby vypracovali stratégie pre vidiek na vnútroštátnej úrovni. Ďalej sa domnieva, že hodnotenie, ktoré oznámila Komisia do polovice roka 2023, by malo pripraviť pôdu na úplné začlenenie akčného plánu pre vidiek do programového obdobia 2028 – 2034.

Spravodajkyňa považuje za veľmi dôležité, aby Komisia posúdila potenciálny vplyv odchylenia Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) od všeobecného nariadenia, pokiaľ ide o rozvoj integrovaných územných prístupov vo vidieckych oblastiach, pričom by mala zozbierať skúsenosti na primerané podloženie návrhov na ďalšie programové obdobie.

EÚ je globálnym aktérom, ktorý prispieva k medzinárodnému mieru a rozvoju a má veľký záujem o budovanie partnerstiev za svojimi hranicami s cieľom podporovať prosperujúcejšie vidiecke spoločnosti a hospodárstva s dlhodobými vzájomnými prínosmi.

Celkovo sa spravodajkyňa domnieva, že európske vidiecke oblasti zohrávajú kľúčovú úlohu pri prispievaní k hospodárskemu, sociálnemu a environmentálnemu fungovaniu nášho kontinentu. Ich význam nemožno dosť zdôrazniť a táto dlhodobá vízia ponúka dobrý východiskový bod do budúcnosti, zatiaľ čo odvážne účinné opatrenia v prospech vidieckych oblastí sú potrebné už teraz v spolupráci so všetkými aktérmi a na všetkých úrovniach, aby sa vidiecke oblasti stali silnejšími, prepojenejšími, odolnými a prosperujúcimi.

STANOVISKO VÝBORU PRE REGIONÁLNY ROZVOJ

pre Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

k dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti EÚ – smerom k zabezpečeniu silnejších, prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí do roku 2040
(2021/2254(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko (*): Álvaro Amaro

(*) Pridružený výbor – článok 57 rokovacieho poriadku

NÁVRHY

Výbor pre regionálny rozvoj vyzýva Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. víta oznámenie Komisie z 30. júna 2021 o dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti EÚ vrátane jej záväzku na nikoho a na žiadne miesto nezabudnúť a priblížiť EÚ k občanom; zdôrazňuje, že je dôležité zamerať sa na vidiecke oblasti, ako aj na väzby medzi vidiekom a mestom, a že je potrebné osobitne riešiť ich výzvy a potenciál; zdôrazňuje, že rozvoj vidieckych oblastí zostáva jedným z hlavných bodov programu EÚ, keďže vidiecke oblasti zohrávajú aktívnu úlohu v oblasti zelenej a digitálnej transformácie EÚ;
2. víta nový vidiecky pakt, ktorý Komisia predstavila 20. decembra 2021, ktorého cieľom je zapojiť aktérov na úrovni EÚ a na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni s cieľom podporiť spoločné ciele dlhodobej vízie, podporiť hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a dať odpoveď na spoločné ambície vidieckych komunít tým, že povzbudí zainteresované strany a aktérov, aby sa pripojili k spoločenstvu vidieckeho paktu a podelili sa o svoje úvahy a nápady týkajúce sa jeho vykonávania a budúceho rozvoja; víta tiež akčný plán EÚ pre vidiek a mechanizmus overovania vplyvov na vidiecke oblasti, ktorý slúži na posúdenie vplyvu budúcich iniciatív EÚ na vidiecke oblasti;
3. poznamenáva, že v článku 10 nariadenia (EÚ) 2021/1058 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde sa ustanovuje podpora pre znevýhodnené regióny a oblasti, ako sú regióny a oblasti znevýhodnené geografickými alebo demografickými podmienkami;
4. vyjadruje poľutovanie nad tým, že dlhodobá vízia bola predstavená až po ukončení rokovaní o nariadeniach o politike súdržnosti a spoločnej poľnohospodárskej politike (SPP) na roky 2021 – 2027 a po tom, ako už bol prijatý rozpočet EÚ na toto obdobie a väčšina členských štátov už naplánovala svoje investície v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti; pripomína, že synergie medzi týmito fondmi a inými relevantnými unijnými, národnými a regionálnymi prostriedkami sú kľúčové pre

budúcnosť vidieckych oblastí a ich obyvateľov;

5. konštatuje, že kríza spôsobená ochorením COVID-19 ukázala, že občania EÚ majú túžbu po vidieku a pochopili, že čiastočne možno nájsť odpoveď na súčasnú krízu vo vidieckych oblastiach, ktoré ponúkajú širokú škálu príležitostí vrátane práce na diaľku;
6. vyzýva Radu, aby vo svojich záveroch jasne vyjadrila potrebu konať v prospech vidieckych oblastí, najmä s cieľom riešiť problémy, ktorým čelia, vrátane oblastí so zemepisnými osobitosťami, ako sú horské, ostrovné a najvzdialenejšie regióny, severné riedko osídlené oblasti a iné oblasti s nízkou hustotou obyvateľstva;
7. pripomína, že vidiecke regióny v EÚ čelia viacerým výzvam, ako je starnutie obyvateľstva, ktoré vedie k poklesu počtu ľudí v produktívnom veku, ako aj slabý trh práce, nedostatok infraštruktúry a služieb, nedostatočne diverzifikované hospodárstvo, kombinácia nízkych príjmov a vyššieho rizika chudoby a sociálneho vylúčenia, opúšťanie poľnohospodárskej pôdy, nedostatok vzdelávacích zariadení, vysoká miera predčasného ukončenia školskej dochádzky a digitálna priepasť;
8. okrem toho poukazuje na to, že demografická výzva, ktorá postihuje vidiecke obyvateľstvo, je obzvlášť naliehavá v prípade poľnohospodárov EÚ, pretože väčšina poľnohospodárov má viac ako 55 rokov, zatiaľ čo mladých poľnohospodárov je málo, čo predstavuje problém z hľadiska generáčnej výmeny v poľnohospodárstve, pričom poľnohospodári zohrávajú kľúčovú úlohu nielen pri výrobe potravín pre občanov EÚ, ale aj pri udržiavaní života vo vidieckych oblastiach; vyzýva preto Komisiu, aby na tento účel vypracovala stratégie;
9. zdôrazňuje, že napriek uvedenému problému vidiecke oblasti ponúkajú dobré príležitosti a ich rozmanitosť je pre EÚ významnou výhodou, pretože poskytujú potravinové a environmentálne zdroje a môžu prispieť k boju proti zmene klímy poskytovaním alternatív k fosílnym palivám a rozvíjaním obehového hospodárstva;
10. požaduje viac investícií do digitalizácie vo vidieckych oblastiach a zdôrazňuje, že digitálna pripojiteľnosť má zásadný význam pre poskytovanie infraštruktúry, verejných a zdravotníckych služieb a činností potrebných pre každodenný život ľudí, aby sa zabránilo vylúčaniu vidieckych oblastí;
11. poukazuje na to, že vidiecke oblasti majú HDP na obyvateľa výrazne nižší ako európsky priemer; pripomína, že politika súdržnosti EÚ, ktorej cieľom je podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie, je životne dôležitá pre vidiecke oblasti, najmä tie, ktoré si vyžadujú osobitnú pozornosť v zmysle článku 174 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ); okrem toho pripomína, že politika súdržnosti EÚ uznáva dôležitú úlohu udržateľného poľnohospodárstva a zahŕňa všetky úrovne riadenia, najmä miestne a regionálne orgány;
12. domnieva sa, že miestne a regionálne komunity spolu s miestnymi podnikmi, mimovládnyimi organizáciami a miestnymi akčnými skupinami najlepšie rozumejú problémom vidieckych komunít; ako spoluzákonodarca zdôrazňuje, že mechanizmus overovania vplyvu na vidiecke oblasti na posúdenie vplyvu legislatívnych iniciatív EÚ na vidiecke oblasti by mal byť povinný, a odporúča členským štátom, aby takýto mechanizmus zaviedli na národnej, regionálnej aj miestnej úrovni;

13. zdôrazňuje, že je dôležité posilniť prístup zdola nahor k rozvoju vidieka a miestnemu rozvoju, ktorý je prostriedkom na sociálnu inováciu a budovanie kapacít umožňujúcim občanom vidieka prevziať zodpovednosť za rozvoj svojich komunít prostredníctvom navrhovania a realizácie stratégií a projektov;
14. žiada Komisiu, aby navrhla jednotné celoeurópske vymedzenie funkčných vidieckych oblastí; víta návrh na vytvorenie strediska EÚ pre monitorovanie vidieka s cieľom ďalej zlepšovať zber a analýzu údajov; zdôrazňuje, že pri vypracúvaní plánov rozvoja vidieka by členské štáty mali zohľadňovať špecifiká jednotlivých členských štátov a regiónov;
15. zdôrazňuje, že prístup miestneho rozvoja vedeného komunitou rovnako ako program LEADER zabezpečuje zapojenie občanov EÚ vo vidieckych oblastiach do rozhodovacieho procesu a procesu vykonávania, ako o tom svedčí jeho mimoriadny úspech v oblasti rozvoja vidieka a regionálneho rozvoja, najmä z dlhodobého hľadiska; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili program LEADER zaručením vysokej úrovne autonómie miestnych akčných skupín, pokiaľ ide o ich rozhodovanie a zloženie, pričom sa nenavrhujú oblasti a obce, ktoré sa majú zoskupiť v miestnych akčných skupinách, zhora nadol, ale obce majú úplnú autonómiu pri združovaní a spájaní síl v miestnych akčných skupinách, ako aj znížením administratívnej záťaže miestnych orgánov a zjednodušením prístupu, podporou zodpovednosti za projekty v oblasti rozvoja vedené komunitou na miestnej úrovni a podporou účasti v miestnych akčných skupinách; zároveň vyzýva na posilnenie miestneho rozvoja vedeného komunitou v rámci politiky súdržnosti a na širšiu účasť rôznych zainteresovaných strán;
16. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaručili, že iniciatíva týkajúca sa dlhohodobej vízie pre vidiecke oblasti bude zahŕňať praktické riešenia a prostriedky podpory na vyrovnanie sa s demografickými zmenami, ktorým čelia vidiecke oblasti, a pripomína potrebu realizovať integrované projekty založené na programoch v rámci Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), politike súdržnosti, národných strategických plánoch v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a nástrojoch stanovených v národných plánoch podpory obnovy a odolnosti;
17. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že strategický plán každého členského štátu v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky, ako aj programy v rámci súčasných programov politiky súdržnosti budú vypracované v súlade s cieľmi balíka Fit for 55, Európskej zelenej dohody, stratégie Z farmy na stôl a stratégie biodiverzity a že tieto plány a programy budú odrážať osobitné vlastnosti každého regiónu;
18. zdôrazňuje, že značnú časť práce v poľnohospodárskom a potravinárskom sektore EÚ vykonávajú pracovníci s nízkou mzdou, najmä sezónni pracovníci, ktorí veľmi často žijú v neistých podmienkach; zdôrazňuje preto potrebu posilniť úlohu sociálnej agendy EÚ s cieľom dosiahnuť vyššie minimálne mzdy, dobré pracovné podmienky a sociálnu integráciu;
19. vyzýva na zlepšenie prístupu vidieckych oblastí k financovaniu s cieľom uľahčiť investície do transformácie energetiky na miestnej úrovni vrátane energetickej účinnosti, decentralizovanej distribúcie energie a obehového hospodárstva, ako aj miestnej výroby a spotreby;
20. požaduje silnejší vidiecky rozmer v budúcich nariadeniach o politike súdržnosti, ktorý

by mal zahŕňať osobitné financovanie na tento účel prostredníctvom prístupu založenom na financovaní z viacerých fondov a prostredníctvom synergií a komplementárnosti medzi fondmi EÚ, ako je Európsky fond regionálneho rozvoja, Kohézny fond, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka, Európsky sociálny fond plus (ESF+) a Európsky námorný, rybársky a akvakultúrny fond (ENRAF); navrhuje, aby Komisia začala po verejnej konzultácii štúdiu o možnosti vyčleniť podiel z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu na vidiecke oblasti, ako aj ďalšie prospešné investície, najmä pre oblasti, ktoré zahŕňajú viac ako jeden región; uvedomuje si, že takmer 25 % všetkých investícií v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu na roky 2014 – 2020 smerovalo do vidieckych oblastí, keď príslušnú lokalitu nahlásili vnútroštátne orgány²⁶, a že približne 30 % obyvateľstva EÚ žije vo vidieckych oblastiach, ktoré predstavujú viac ako 80 % územia EÚ²⁷; zdôrazňuje skutočnosť, že osobitná pozornosť by sa mala venovať regiónom so zemepisnými osobitosťami, ako sú horské, ostrovné a najvzdialenejšie regióny, severné riedko osídlené oblasti a iné oblasti s nízkou hustotou obyvateľstva; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili spravodlivé rozdelenie finančnej podpory pre vidiecke oblasti s cieľom zabezpečiť rovnaký rozvoj v rámci členských štátov, ako aj medzi nimi; považuje za dôležité koordinovať prácu rôznych fondov EÚ na úrovni EÚ a na národnej, regionálnej a miestnej úrovni;

21. vyzýva na opätovné začlenenie Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka do politiky súdržnosti, keďže rozvoj vidieka nezahŕňa len poľnohospodárstvo, ale aj regionálny rozvoj prostredníctvom holistického prístupu;
22. upriamuje pozornosť na osobitné výzvy, ktorým čelia vidiecke oblasti, ktoré prechádzajú štrukturálnymi zmenami alebo transformačnými procesmi potrebnými na zelenú transformáciu, napríklad v oblasti využívania alebo výroby energie;
23. zdôrazňuje skutočnosť, že hlavným cieľom dlhodobej vízie by mal byť boj proti vyľudňovaniu, úniku mozgov, starnutiu, opúšťaniu vidieka a zmene klímy s cieľom zatraktívniť vidiecke oblasti, a to aj prostredníctvom investícií do udržateľnej infraštruktúry a poskytovania primeraných verejných a súkromných služieb, ako sú energetika, zdravotná starostlivosť, vzdelávanie a odborná príprava, kultúra, efektívna prepojenosť a digitalizácia, maloobchodné, poštové, bankové a sociálne služby, ako aj inovačné riešenia mobility a hospodárska diverzifikácia vrátane investícií do kreatívneho priemyslu a cestovného ruchu, vytvárania pracovných miest a podpory samostatne zárobkovo činných osôb, mikropodnikov a malých a stredných podnikov (MSP); zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby súčasné programy financovania EÚ dopĺňali rôzne aspekty súvisiace s rozvojom vidieka a boli s nimi v súčinnosti s cieľom optimalizovať ich využívanie;
24. zdôrazňuje, že je potrebné výrazne zlepšiť prístup k zdravotnej starostlivosti a inovatívnym riešeniam zdravotnej starostlivosti vo vidieckych oblastiach prostredníctvom primeraných a v prípade potreby mobilných medicínskych riešení a služieb, ako sú riadne vybavené autobusy, v ktorých môžu ľudia žijúci vo vidieckych oblastiach absolvovať preventívne vyšetrenie alebo konzultáciu;

²⁶ Pracovný dokument útvarov Komisie z 30. júna 2021, ktorý je sprievodným dokumentom k jej oznámeniu o dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti EÚ (SWD(2021)0166), s. 118.

²⁷ Ako sa uvádza v prvom odseku oznámenia Komisie o dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti EÚ.

25. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť potravinovú bezpečnosť, a poukazuje na významnú úlohu malých a stredných poľnohospodárov pri jej dosahovaní, ako aj význam prilákania mladých poľnohospodárov, aby sa zabránilo opúšťaniu vidieckych oblastí;
26. zdôrazňuje, že je potrebné prejsť na udržateľné výrobné metódy, podporiť rozvoj krátkych dodávateľských reťazcov a spracovávať výrobky na miestnej úrovni, aby sa spotrebiteľom poskytovali kvalitné a zdravé potraviny prostredníctvom udržateľnejších metód, ktoré môžu vytvoriť nové príležitosti pre poľnohospodárov a vidiecke hospodárstvo;
27. zdôrazňuje potrebu diverzifikovať hospodárske činnosti vo vidieckych oblastiach využívaním nízkouhlíkových výrobných metód z cieľom vytvárať nové špecifické trhové segmenty a príležitosti, ktoré umožnia vidieckym komunitám ponúkať nové pracovné miesta v iných odvetviach ako v agropotravinárstve;
28. zdôrazňuje skutočnosť, že tam, kde sú pracovné miesta alebo iné hospodárske príležitosti obmedzené a mzdy sú nízke, vzdelaná a kvalifikovaná pracovná sila má tendenciu presúvať sa do oblastí s väčšími pracovnými príležitosťami, čím sa situácia vidieckych oblastiach stáva ešte neistejšou; upozorňuje na nárast nových príležitostí práce na diaľku a vyzýva na vytvorenie väčšieho počtu spoločných pracovných priestorov a tzv. dedinských kancelárií, ktoré by spájali ľudí pracujúcich na diaľku vo vidieckych oblastiach a podporovali tak ich zotrvanie v týchto regiónoch; vyzýva preto Komisiu, aby zaviedla systém EÚ na podporu zamestnanosti na vidieku, ktorý umožní členským štátom a ich regiónom zvrátiť exodus z vidieka a presvedčiť pracovníkov na diaľku, aby sa presťahovali do vidieckych oblastí s prístupom k prírode, lacnejším nájomným a nižšou uhlíkovou stopou;
29. zdôrazňuje kľúčovú úlohu kultúrnej infraštruktúry a kultúrnych iniciatív vo vidieckych oblastiach, pokiaľ ide o sociálnu súdržnosť, atraktívnosť územia a hospodársku dynamiku, pri spájaní ľudí a vytváraní kultúrnych výmen; vyzýva na koordinovanú podporu týchto kultúrnych projektov, najmä prostredníctvom štrukturálnych fondov EÚ, s cieľom zabezpečiť, aby súvisiace investície boli účinné a udržateľné; okrem toho žiada, aby sa vo vidieckych oblastiach vytvorili v spolupráci so zainteresovanými stranami osobitné projekty;
30. zdôrazňuje, že rodinné farmy sú charakteristickým znakom európskeho poľnohospodárstva, keďže približne 90 % z 22 miliónov zamestnancov v poľnohospodárstve tvoria rodinní príslušníci; zastáva preto názor, že pri navrhovaní programov štrukturálnej sociálnej podpory a regionálneho rozvoja by sa mala venovať osobitná pozornosť rodinám a ženám vo vidieckych oblastiach;
31. vyzýva na podporu rovnosti a uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti, najmä vo vidieckych oblastiach; zdôrazňuje osobitný prínos žien vo vidieckych oblastiach, keďže zohrávajú významnú úlohu v občianskej spoločnosti a v oblasti udržateľného hospodárskeho rastu, pričom musia čeliť ťažkostiam v prístupe na trh práce a k verejným službám, ako je zdravotníctvo a starostlivosť o deti; zdôrazňuje úlohu mladých žien vo vidieckych oblastiach a tendenciu ich neistého postavenia vo vidieckej spoločnosti;

32. zdôrazňuje význam stratégií pre inteligentnú špecializáciu pre budúcnosť vidieckych oblastí, najmä pokiaľ ide o mladých ľudí, ženy, inovácie, výmenu poznatkov a spoluprácu vrátane začínajúceho fóra obcí a európskeho fóra inteligentných dedín; potvrdzuje, že dosiahnutie rodovej rovnosti, ako sa uvádza v súčasnom nariadení o spoločných ustanoveniach, je dôležitým krokom vpred, ktorý by mohol EÚ pomôcť riešiť demografické výzvy v regiónoch a zároveň podporiť začlenenie žien a zvýšiť mieru zamestnanosti žien;
33. žiada, aby bol projekt inteligentných dedín vlajkovým projektom, a nie len súčasťou vlajkovej iniciatívy v oblasti výskumu a inovácií pre vidiecke oblasti; zdôrazňuje význam verejno-súkromných partnerstiev v rámci ekosystému inteligentných dedín ako kľúčových príležitostí pre samostatne zárobkovo činné osoby, mikropodniky a MSP, vytváranie pracovných miest, inovácie, zatraktívnenie vidieka a boj proti vyľudňovaniu;
34. zdôrazňuje demokratizačný a deradikalizačný účinok, ktorý môže mať prístup inteligentných dedín zdola nahor pre vidiecke obyvateľstvo, ktoré prevzalo zodpovednosť za svoju komunitu;
35. zdôrazňuje príležitosti, ktoré môže zelená transformácia a ekologické hospodárstvo priniesť z hľadiska pracovných príležitostí vrátane zelených pracovných miest, zvyšovania odolnosti vidieka voči prírodným katastrofám, zmene klímy a hospodárskym krízam a opätovného upriamenia pozornosti na vidiecke oblasti, najmä v najvzdialenejších regiónoch; v tejto súvislosti víta prebiehajúce iniciatívy zamerané na energetickú transformáciu vidieckych oblastí; zdôrazňuje význam vidieckych oblastí pri zabezpečovaní potravinovej a energetickej sebestačnosti a obnoviteľných surovín v Európe; poukazuje na potenciál biohospodárstva a obehového hospodárstva a prírodných služieb, ktoré ponúkajú vidiecke oblasti; konštatuje však, že tento proces je zložitý a že úroveň náročnosti sa líši v závislosti od individuálnej situácie každého členského štátu; v tejto súvislosti uvažuje, najmä vzhľadom na prebiehajúcu globálnu krízu, o postupnom prístupe spočívajúcom v nevyhnutných krokoch vedúcich ku klimatickej neutralite so zohľadnením rizika hladu, energetickej a hospodárskej chudoby a prehlbovania sociálnych a regionálnych rozdielov;
36. uznáva, že cestovný ruch môže vytvoriť významné príležitosti pre vidiecke oblasti a môže predstavovať dôležitý zdroj príjmov pre vidiecke komunity; poukazuje na to, že udržateľný rozvoj morského alebo sladkovodného rekreačného rybolovu, a najmä rybárskeho cestovného ruchu, môže prispieť k rozvoju vidieckych oblastí tým, že priláka turistov na dlhšie obdobie roka; zdôrazňuje, že členské štáty môžu na čoraz väčšiu podporu takýchto projektov využívať Európsky námorný, rybársky a akvakultúrny fond a iné štrukturálne fondy EÚ; zdôrazňuje úlohu rybárskych miestnych akčných skupín pri rozvoji takýchto činností vo vidieckych a odľahlých oblastiach; vyzýva Komisiu, aby zlepšila zber údajov o environmentálnych, sociálnych a hospodárskych účinkoch rekreačného rybolovu a rybárskeho cestovného ruchu vo vidieckych oblastiach a aby navrhla konkrétne opatrenia na ďalší rozvoj týchto činností vo vidieckych a vzdialených regiónoch, najmä tam, kde sa ich potenciál využíva nedostatočne;
37. konštatuje, že regióny agroturistiky sa vyrovnávajú s meniacimi sa vzorcami cestovania v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 a zmeny klímy; zastáva názor, že cyklistika,

- pešia turistika, hubársky cestovný ruch, cestovný ruch v oblasti wellness, gastronómia, komunitné umenie alebo umelecké dielne a výstavné centrá by mohli byť vzormi pre ďalší rozvoj udržateľného cestovného ruchu vo vidieckych oblastiach; okrem toho sa domnieva, že vďaka prínosu kultúrneho dedičstva a umeleckých a tvorivých pracovníkov k budovaniu udržateľnej a prosperujúcej budúcnosti a k zvýšeniu atraktívnosti vidieckych oblastí pre turistov sa zlepši aj hospodársky blahobyt týchto komún;
38. zdôrazňuje, že aj výroba energie z obnoviteľných zdrojov je pre vidiecke oblasti príležitosťou na boj proti energetickej chudobe a na dosiahnutie energetickej sebestačnosti; okrem toho zdôrazňuje skutočnosť, že zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov budú s väčšou pravdepodobnosťou akceptované vo vidieckych oblastiach, ak sa tieto oblasti zahrnú do podielu príjmov z tejto výroby;
 39. domnieva sa, že prepojenia medzi vidieckymi a mestskými oblasťami by sa mali posilniť a riešiť komplementárnym spôsobom, aby sa mohli náležite vykonávať vidiecke stratégie a akčné plány; zdôrazňuje význam partnerstiev vo vidieckych oblastiach, najmä v odľahlých vidieckych oblastiach, ako aj spolupráce medzi vidieckymi oblasťami presahujúcej hranice štátov; zdôrazňuje význam boja proti digitálnej priepasti medzi mestskými a vidieckymi oblasťami, najmä pokiaľ ide o vysokorýchlostné širokopásmové pripojenie a podporu digitálnych zručností a zvyšovania úrovne zručností prostredníctvom iniciatív v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, ako sú tzv. digitálne vouchery, ktoré môžu zlepšiť rozvoj digitálnych zručností vo vidieckych oblastiach; domnieva sa, že štrukturálne fondy EÚ by sa mali využívať na financovanie osobitných programov digitálnej gramotnosti vo vidieckych oblastiach;
 40. konštatuje, že projekty Európskej územnej spolupráce (Interreg) vytvárajú cezhraničné najlepšie postupy na rozvoj inovatívnych prístupov k integrovanému územnému rozvoju; poukazuje na to, že osobitná pozornosť by sa mala venovať infraštruktúre a cezhraničnej spolupráci vo vidieckych pohraničných regiónoch;
 41. zdôrazňuje význam podnikania, sociálneho hospodárstva a sociálnej inovácie vrátane striebornej ekonomiky, najmä pokiaľ ide o vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv vo vidieckych oblastiach; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby zvýšili informovanosť a uľahčili prístup k financiám pre podnikateľov a samostatne zárobkovo činné osoby vo vidieckych oblastiach; nabáda členské štáty a regionálne a miestne orgány, aby využívali existujúce štrukturálne fondy EÚ na ciele podporu predovšetkým podnikateľiek a samostatne zárobkovo činných žien, ako aj na boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu prostredníctvom ochrany práv detí, starších ľudí a žien a rodových práv, podpory začleňovania osôb so zdravotným postihnutím a integrácie migrantov, utečencov a marginalizovaných komún;
 42. zdôrazňuje rozmanitosť vidieckych oblastí a kľúčový význam viacúrovňového riadenia, nástrojov zdola nahor a prispôbených územných prístupov pri realizácii dlhodobej vízie, najmä v menej rozvinutých, horských, ostrovných a najvzdialenejších regiónoch, severných riedko osídlených oblastiach a iných oblastiach s nízkou hustotou obyvateľstva;
 43. víta zámer Komisie zhodnotiť do polovice roka 2023 opatrenia financované EÚ a členskými štátmi, ktoré boli uskutočnené vo vidieckych oblastiach; víta okrem toho

skutočnosť, že toto hodnotenie bude zahrnuté do verejnej správy s cieľom identifikovať oblasti, v ktorých je stále potrebná zvýšená podpora a financie, ako aj určiť ďalší postup na základe akčného plánu EÚ pre vidiek;

44. zdôrazňuje, že je dôležité učiť sa jeden od druhého a využiť potenciál úspešných príbehov niektorých pohraničných regiónov; v tejto súvislosti vyzýva na ďalšie rozšírenie možností výmeny a zavedenie platforiem vo vidieckych oblastiach a medzi nimi s cieľom podporiť súdržnosť, solidaritu a výmeny v rámci celej EÚ;

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	15.6.2022
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 38 - : 0 0 : 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Rosanna Conte, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Constanze Krehl, Elżbieta Kruk, Dan-Ştefan Motreanu, Andželika Anna Mozdżanowska, Niklas Nienaf, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Monika Vana
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Álvaro Amaro, Asger Christensen, Laurence Farreng, Sandro Gozi, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Rovana Plumb, Peter Pollák, Simone Schmiedtbauer
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Pietro Fiocchi, Eero Heinäluoma, Antonio Maria Rinaldi

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

38	+
ECR	Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Elżbieta Kruk, Andželika Anna Możdżanowska
ID	Rosanna Conte, Alessandro Panza, Antonio Maria Rinaldi, André Rougé
NI	Chiara Gemma
PPE	Álvaro Amaro, Pascal Arimont, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Dan-Ştefan Motreanu, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Peter Pollák, Simone Schmiedtbauer
Renew	Asger Christensen, Laurence Farreng, Sandro Gozi, Susana Solís Pérez
S&D	Adrian-Dragoş Benea, Corina Creţu, Eero Heinäluoma, Constanze Krehl, Tsvetelina Penkova, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
The Left	Younous Omarjee, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienäb, Caroline Roose, Monika Vana

0	-

0	0

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ

pre Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

k dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti EÚ – smerom k zabezpečeniu silnejších, prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí do roku 2040
(2021/2254(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Christine Schneider

NÁVRHY

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť vyzýva Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže rodová rovnosť je základnou hodnotou Európskej únie a jej členských štátov, ako je zakotvená v článku 2 Zmluvy o Európskej únii, a keďže jej podpora je jedným z hlavných cieľov EÚ; keďže rodová rovnosť je uznaná aj v zmluvách a v Charte základných práv Európskej únie; keďže v článku 8 ZFEÚ sa stanovuje zásada uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti; keďže dosiahnutie rodovej rovnosti je kľúčom k zníženiu miestnych a regionálnych, hospodárskych a sociálnych rozdielov, ako aj k zabezpečeniu dlhodobej konkurencieschopnosti a spravodlivého, inkluzívneho a udržateľného rozvoja vidieckych oblastí EÚ;
- B. keďže ženy zohrávajú viacúrovňovú úlohu v rozvoji vidieka, najmä ako pracovníčky, poľnohospodárky a vlastníčky podnikov, ale aj tým, že nesú neprímeranú záťaž spojenú so zodpovednosťou za blaho svojich rodinných príslušníkov, prácu, ktorá bola historicky podhodnotená z dôvodu tradičných rodových stereotypov, ako je očakávanie, že ženy pôsobia ako primárne opatrovatelky pre deti a dospelé závislé osoby; keďže ženy preto pracujú v neformálnom hospodárstve častejšie ako muži a ich zásadná úloha a význam pre vidiecke hospodárstvo sú prehliadané;
- C. keďže rozdiel medzi zamestnanosťou mužov a žien je vo vidieckych oblastiach o 3 % vyšší ako v mestských oblastiach a mnohé ženy majú neisté pracovné zmluvy alebo zohrávajú „neviditeľnú úlohu“ vo vidieckych spoločnostiach, čo ich môže vystaviť zraniteľným situáciám, ako je napríklad chýbajúci prístup k sociálnej ochrane alebo dávkam v materstve; keďže ženy vo vidieckych oblastiach sú viac ohrozené chudobou a finančnou závislosťou od partnera, čo predstavuje silné prekážky posilnenia ich postavenia; keďže sociálna ochrana žien pracujúcich v poľnohospodárstve je základným prvkom moderného a udržateľného rozvoja vidieka; keďže ženy čelia mnohým výzvam pri získavaní plného prístupu na trh práce; keďže rozdiel v zamestnanosti žien a mužov vo vidieckych oblastiach predstavuje 13 %, pričom v niektorých členských štátoch

dosahuje až 20 %¹; keďže poľnohospodárky sú výrazne zastúpené v rodinných poľnohospodárskych podnikoch, ktoré sú charakteristickou črtou európskeho poľnohospodárstva, keďže približne 90 % z 22 miliónov zamestnancov v poľnohospodárstve tvoria rodinní príslušníci a keďže ženy v poľnohospodárskych podnikoch preto potrebujú najmä spravodlivú odmenu;

- D. keďže hospodárstvo a spoločnosť EÚ čelia viacerým výzvam v súvislosti s demografickými zmenami, digitalizáciou hospodárstva a spoločnosti, rastúcou európskou a globálnou integráciou a prechodom na CO₂-neutrálne hospodárstvo, životným štýlom a pracovnými režimami do roku 2050; keďže vidiecke oblasti sú často obzvlášť ovplyvnené týmito výzvmi a znížením počtu ich obyvateľov v dôsledku presídľovania do mestských oblastí; keďže mladé ženy častejšie opúšťajú vidiecke regióny ako mladí muži; keďže tento demografický trend v spojení s nedostatočnou prepojenosťou, infraštruktúrou, problémami v oblasti produktivity a nedostatočnými verejnými službami vrátane vzdelávania a starostlivosti, ktoré pripravujú ženy o mnohé príležitosti, môže prispieť k nižšej atraktívnosti vidieckych oblastí ako miest na život a prácu; keďže v relevantných prípadoch môžu byť vidiecke oblasti atraktívnym prostredím pre jednotlivcov, partnerstvá, rodiny v celej ich rozmanitosti a deti;
- E. keďže právo na prácu je základnou podmienkou, ak majú ženy dosiahnuť naozaj rovnaké práva, ekonomickú nezávislosť a profesijnú sebarealizáciu; keďže neistá práca by sa preto mala odstrániť povinným uplatňovaním zásady, že pre každé existujúce pracovné miesto by sa malo vytvoriť iné trvalé pracovné miesto, a uznaním a posilnením práva na pracovné miesta so zaručenými právami;
- F. keďže migrantky sú vysoko ohrozené pracovným vykorisťovaním, diskrimináciou, majú obmedzený prístup k sociálnym službám a právnej ochrane a čelia fyzickému, psychickému, ekonomickému a sexuálnemu zneužívaniu;
- G. keďže vidiecke oblasti sú miestom bydliska a práce pre mnohých ľudí a sú aj sídlom podnikov zo všetkých odvetví hospodárstva, najmä malých a stredných podnikov; keďže sú miestom poľnohospodárskej a lesníckej výroby, ale plnia aj dôležité ekologické funkcie a poskytujú priestor na oddych a rekreáciu;
- H. keďže právo na bývanie by malo byť v praxi chránené zárukou toho, aby občania a rodiny mali dôstojné bývanie, ktoré uspokojuje ich potreby a zabezpečuje ich blaho, súkromie a kvalitu života, čím pomáha dosiahnuť sociálnu spravodlivosť a súdržnosť a bojovať proti sociálnemu vylúčeniu a chudobe;
- I. keďže neregistrovaní pracovníci alebo pracovníci, ktorí žijú niekde ilegálne, sú často zamestnávaní za menej priaznivých pracovných podmienok než iní pracovníci a keďže niektorí zamestnávatelia preto vykonávajú nábor pracovníkov v uvedených kategóriách s cieľom získať nečestnú konkurenčnú výhodu; keďže migračné politiky EÚ podporujú zraniteľnosť a zlyhanie ochrany v prípade migrantiek bez dokladov, ktoré sú obeťami násillia a väčšinou nevyhľadávajú pomoc;

¹ Casares Guillen, B., *Women in Rural Development: Integrating a gender dimension into policies for rural areas in Europe* (Ženy v rozvoji vidieka: Integrácia rodového rozmeru do politik pre vidiecke oblasti v Európe), Európska hodnotiacia spoločnosť, Rotterdam, 2021.

- J. keďže v dôsledku existujúcich rodových noriem a stereotypov ženy preberajú viac ako jednu zodpovednosť v kontexte svojho súkromného a pracovného života; keďže zastávaním viac ako jednej z uvedených rôznorodých úloh ženy zároveň výrazne prispievajú k pokroku a inováciám na všetkých úrovniach spoločnosti a k zvýšeniu kvality života, najmä vo vidieckych oblastiach; keďže možnosti vyplývajúce zo zelenej a digitálnej transformácie, ako aj dôsledky pandémie COVID-19 a rozšírenie práce na diaľku priniesli obnovenie pozornosti venovanej vidieckym oblastiam a otvorili nové možnosti pre rodovo vyvázenejšie pracovné prostredie, ktoré posilňuje postavenie žien; keďže dôsledky pandémie ešte viac prehĺbia rodové nerovnosti, pričom zdôraznia potrebu, aby reakcia na hospodársku obnovu a zelená a digitálna transformácia Európy boli rodovo citlivé; keďže ženy vo vidieckych oblastiach sú hnacou silou a silnými aktérkami zmeny v tomto prechode na ekologickejšiu spoločnosť a hospodárstvo;
- K. keďže mladí ľudia sú jednou zo sociálnych skupín najviac zasiahnutých súčasným zhoršením situácie na trhu práce, sú viac vystavení nezamestnanosti, neistým pracovným miestam a nízkym mzdám, hoci majú vyššiu úroveň vzdelania ako predchádzajúce generácie;
- L. keďže počet žien v poľnohospodárstve sa v posledných rokoch pomaly zvyšuje; keďže ženy riadia len 30 % poľnohospodárskych podnikov v celej EÚ a keďže tieto podniky sú zvyčajne menšie ako tie, ktoré riadia muži, s nižšími príjmami a horším prístupom k finančnej podpore; keďže za týmto číslom sa skrývajú výrazné rozdiely v zastúpení žien v poľnohospodárstve v jednotlivých členských štátoch; keďže ženy, aspoň na úrovni vedenia alebo riadenia poľnohospodárskych podnikov, dostávajú úmerne menšiu podporu z ktoréhokoľvek z pilierov SPP než muži (prvý pilier poskytuje priamu podporu príjmov a druhý pilier sa zameriava na podporu rozvoja vidieka); keďže je to spôsobené tým, že ženy majú tendenciu riadiť menšie poľnohospodárske podniky, vlastníť menej pôdy a mať obmedzený prístup k formálnemu a špecializovanému vzdelávaniu²; keďže v poľnohospodárstve je poľutovaniahodný nedostatok žien, čo im zase poskytuje menej príležitostí na zapojenie sa do vidieckeho hospodárstva, napríklad prostredníctvom MSP, ktoré prevládajú vo vidieckych oblastiach;
- M. keďže ženy žijúce vo vidieckych oblastiach čelia prekážkam v prístupe k primeranej a cenovo dostupnej zdravotnej starostlivosti, a to aj na klinikách a v nemocniciach, ako aj v oblasti sexuálneho reprodukčného zdravia, plánovania rodičovstva a poradenských služieb, ako aj pri získavaní podpory, ak sú obeťami rodovo motivovaného násillia; keďže tieto ťažkosti zahŕňajú cenovú dostupnosť, obmedzené možnosti pohybu a nedostatočný prístup k doprave alebo prostriedkom kontaktu s dopravnými³ a opatrovateľskými službami vo vidieckych oblastiach; keďže zahŕňajú aj finančné deficity miestnych zdravotníckych služieb a dlhé čakacie lehoty na návštevu niektorých odborníkov; keďže služby cezhraničnej zdravotnej starostlivosti môžu ponúknuť lepšiu možnosť pacientom v situáciách, keď sa najvhodnejšia liečba alebo najbližšia nemocnica nachádza v inom členskom štáte; keďže pandémia COVID-19 mala neúmerný vplyv na ženy a dievčatá, viedla k nárastu rodovo motivovaného násillia a

² Casares Guillen, B., Women in Rural Development: Integrating a gender dimension into policies for rural areas in Europe (Ženy v rozvoji vidieka: Integrácia rodového rozmeru do politik pre vidiecke oblasti v Európe), Európska hodnotiacia spoločnosť, Rotterdam, 2021.

³ Webová stránka organizácie Women Watch s názvom Overview: Health (Prehľad: zdravie), konzultovaná 20. júna 2022.

prerušení poskytovania služieb súvisiacich so sexuálnym a s reprodukčným zdravím;

- N. keďže pandémia COVID-19 a súvisiace opatrenia na obmedzenie pohybu mali výrazný vplyv na vidiecke oblasti a existujú dôkazy o rastúcich nerovnostiach⁴; keďže z predbežných štúdií vyplýva, že pandémia COVID-19 prehĺbila existujúce nerovnosti medzi mužmi a ženami, najmä pokiaľ ide o nárast neplatenj opatrovateľskej práce a nerovnováhu medzi pracovným a súkromným životom;
- O. keďže je nevyhnutné, aby SPP zaručila udržateľnejšie a demokratickejšie modely výroby a spotreby a posilnila úlohu malých a stredných podnikov a rodinných fariem;
- P. keďže ženy predstavujú významnú hybnú silu prosperity a sociálneho začleňovania vo vidieckych oblastiach, a to najmä v kontexte podnikania; keďže vo vidieckych oblastiach predstavuje podiel samostatne zárobkovo činných žien 38 % a ženy sú nadmerne zastúpené v neistých druhoch samostatných zárobkových činností⁵; keďže úloha podnikateľiek a samostatne zárobkovo činných žien v hospodárstve by sa mala uznať ako katalyzátor hospodárskeho rastu, vytvárania pracovných miest a inovačného potenciálu; keďže ženy nemajú dostatočný prístup k verejným a súkromným prostriedkom na rozvoj svojho podnikania;
- Q. keďže znižovanie verejných rozpočtov vyplývajúce z makroštrukturálnych hospodárskych politík Európskej únie, najmä vykonávania opatrení v rámci programov „správy hospodárskych záležitostí“ a finančných úprav, spôsobuje a naďalej bude spôsobovať zvyšovanie nerovnosti medzi mužmi a ženami, nezamestnanosť žien, ktoré tvoria väčšinu vo verejnom sektore a sú hlavnými prijímateľkami sociálnych politík, a v dôsledku toho ďalšie zvyšovanie feminizácie chudoby; keďže je preto potrebná zmena politiky;
- R. keďže verejné služby všeobecného záujmu zohrávajú dôležitú úlohu vo vidieckych oblastiach a pri dosahovaní cieľa územnej súdržnosti; keďže je dôležité podporovať mobilitu a verejnú dopravu vo vidieckych oblastiach, ktoré sú všeobecne dostupné, efektívne a cenovo dostupné, s prihliadnutím na ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja; keďže prepojenosť vo vidieckych oblastiach nie je dostatočne rozvinutá, čo sťažuje pohyb ľudí a najmä žien v týchto oblastiach; keďže ženy vo vidieckych oblastiach vlastnia vodičský preukaz alebo majú prístup k vozidlu menej často ako muži, ale zároveň cestujú viac ako muži z dôvodu úlohy opatrovateľiek, ktorú často vykonávajú⁶; keďže ženy častejšie využívajú verejnú dopravu ako muži; keďže ženy sa častejšie stávajú obeťami sexuálneho obťažovania vo verejnej doprave a tieto prípady sú často nedostatočne nahlásené;
- S. keďže životná úroveň je vo všeobecnosti nižšia na vidieku ako v mestských oblastiach, čo neúmerne ovplyvňuje najzraniteľnejšie skupiny, ako sú migrantky, ženy z

⁴ Článok ministerstva hospodárstva a sociálnych vecí o sociálnom začleňení z 2. júna 2021 s názvom Reducing poverty and inequality in rural areas: key to inclusive development (Zníženie chudoby a nerovnosti vo vidieckych oblastiach: kľúč k inkluzívnemu rozvoju).

⁵ Štúdia tematickej sekcie pre práva občanov a ústavné veci Generálneho riaditeľstva Parlamentu pre vnútorné politiky z 13. júna 2019 s názvom The professional status of rural women in the EU (Profesijné postavenie žien na vidieku v EÚ).

⁶ Štúdia tematickej sekcie pre práva občanov a ústavné veci v rámci Generálneho riaditeľstva pre vnútorné politiky Únie z novembra 2020 s názvom Women and transport (Ženy a transport).

menšinových skupín a ženy so zdravotným postihnutím, ktoré naďalej čelia prierezovej diskriminácii v kľúčových oblastiach, ako sú vzdelávanie, zamestnanosť a zdravie; keďže počet migrantiek, ktoré sa presťahujú do vidieckych oblastí, sa v niekoľkých nasledujúcich mesiacoch výrazne zvýši v dôsledku invázie Ruska na Ukrajinu;

- T. keďže je potrebné napredovať v digitálnej agende vo vidieckych oblastiach a rozvíjať komplexnú širokopásmovú infraštruktúru a udržateľné pracovné miesta s cieľom zachovať a posilniť konkurencieschopnosť a digitálnu účasť a zabezpečiť, aby ľudia mali rovnaké životné podmienky a lepšiu rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom; keďže na dosiahnutie tohto cieľa sú na žiadosť žien nevyhnutné jasle, domovy dôchodcov, zdravotná starostlivosť, starostlivosť o osoby so zdravotným postihnutím a inými potrebami, systém sociálneho zabezpečenia a flexibilné pracovné režimy;
- U. keďže v EÚ bol v roku 2019 podiel obyvateľov vidieka aspoň so základnými digitálnymi zručnosťami o 14 % nižší ako podiel obyvateľov miest (48 % oproti 62 %); keďže ženy na vidieku čelia väčším prekážkam v prístupe k vzdelaniu ako muži⁷; keďže je nevyhnutné podporovať a presadzovať, aby malo viac žien na vidieku plný prístup ku všetkým úrovňam vzdelávania vrátane odborov STEM, ale nielen k nim;
- V. keďže ženy vo vidieckych oblastiach sú často nedostatočne zastúpené v rozhodovacích orgánoch, ako sú poľnohospodárske družstvá, odborové zväzy a miestne samosprávy; keďže zvyšovanie zastúpenia žien v týchto orgánoch je veľmi dôležité;
- W. keďže malé a stredné poľnohospodárske podniky a rodinné farmy sú pri rozdeľovaní pomoci v rámci SPP diskriminované, čo ovplyvňuje najmä poľnohospodárky;
- X. keďže v posledných mesiacoch sa aj poľnohospodárky stali terčom špekulácií s cenami výrobných faktorov (napr. osivá, pesticídy, hnojivá, palivá, energia, stroje);
- 1. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby sa v politike rozvoja vidieka uplatňovalo hľadisko rodovej rovnosti, ako aj holistický prístup, ktorý presahuje rámec rozvoja poľnohospodárstva a do stredobodu pozornosti kladie podporu ľudí; zdôrazňuje rozmanitosť subjektov pôsobiacich na vidieku a ich význam pre udržateľnosť vidieckych oblastí; vyzýva na výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi; žiada, aby sa zohľadnila poľnohospodárska práca žien, najmä práca vykonávaná na pomoc manželom/manželkám a partnerom, s cieľom zabezpečiť väčšie právne uznanie ich práce a práv;
- 2. zdôrazňuje, že ženy pracujúce v poľnohospodárskych podnikoch musia mať prístup k právam sociálneho zabezpečenia ako materská dovolenka a dôchodkové práva; zdôrazňuje, že ženy vykonávajú dôležité úlohy na neustálu podporu poľnohospodárskych podnikov, aj keď proporcionálne je počet žien pracujúcich v poľnohospodárstve v EÚ oveľa nižší ako ich percentuálny podiel na celkovom počte profesionálne aktívneho obyvateľstva (35,1 % v porovnaní so 45,9 %); v tejto súvislosti tiež poukazuje na to, že len jedna tretina vedúcich poľnohospodárskych podnikov sú ženy;

⁷ Článok ministerstva hospodárstva a sociálnych vecí o sociálnom začlenení z 2. júna 2021 s názvom Reducing poverty and inequality in rural areas: key to inclusive development (Zníženie chudoby a nerovnosti vo vidieckych oblastiach: kľúč k inkluzívnemu rozvoju).

3. vyjadruje poľutovanie nad nerovným prístupom žien k vlastníctvu poľnohospodárskej pôdy a vyzýva členské štáty, aby zabezpečili vlastnícke práva pre ženy;
4. zdôrazňuje potrebu politiky regulácie trhov, najmä v sektore mlieka a vína, a zabezpečenia preferenčnej podpory pre malé a stredné poľnohospodárske podniky prispôbením pomoci a vytvorením rámca pomoci, podporovaním výroby a spotreby potravín, ktoré sa vyrábajú čo najviac na mieste, a podporovaním čo najudržateľnejších systémov výroby;
5. žiada, aby sa zaviedli opatrenia pozitívnej diskriminácie pre poľnohospodárky, ktoré by ich podporovali v tom, aby zostali vo vidieckych oblastiach; žiada, aby sa okrem podpory pre ženy prijali aj opatrenia na podporu združení, ktoré môžu poskytovať technické poradenstvo a pomoc pri udržiavaní poľnohospodárskych podnikov v prevádzke ako nástroje na pomoc prežitiu sektora a mladým ľuďom, aby boli nabádaní investovať do poľnohospodárstva a chovu hospodárskych zvierat v budúcnosti;
6. zdôrazňuje, že situáciu žien vo vidieckych oblastiach je potrebné riešiť na základe prierezového prístupu zameraním sa na osobitnú situáciu špecifických skupín, ako sú migrantky, ženy LGBTIQ, ženy so zdravotným postihnutím alebo staršie ženy;
7. odporúča vytvoriť verejný systém poľnohospodárskeho poistenia financovaný z rozpočtu EÚ, ktorý by sa mobilizoval v prípade (čoraz častejších) extrémnych poveternostných udalostí alebo katastrof a ktorý by poskytoval primeranú úroveň ochrany pre všetkých poľnohospodárov s cieľom predchádzať odchodu ľudí z vidieckych oblastí; naliehavo vyzýva Komisiu, aby chránila malé a stredné poľnohospodárske podniky a rodinné farmy, pretože sú zvyčajne spojené s kvalitnými a udržateľnými výrobnými modelmi, ktoré sú schopné zabezpečiť sociálnu a územnú súdržnosť;
8. vyzýva Komisiu, aby regulovala ceny platené výrobcami a najmä aby zakázala uzatváranie zmlúv za ceny nižšie ako výrobné náklady a aby bojovala proti špekuláciám s nákladmi na výrobné faktory;
9. žiada, aby sa zaujalo stanovisko, ktoré umožní spravodlivejšie rozdelenie pomoci EÚ v rámci SPP medzi krajiny, výrobcov a výrobky;
10. žiada, aby sa vypracovali politiky takým spôsobom, aby zohľadňovali potreby žien vo vidieckych oblastiach, napr. poskytovaním primeraných verejných služieb, a kde by primeraná mobilná zdravotná starostlivosť vrátane riešení v oblasti mobilnej medicíny, ako sú vybavené autobusy, poskytovala ženám žijúcim vo vidieckych oblastiach možnosť absolvovať preventívne vyšetrenie alebo konzultáciu s gynekológom; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť prístup k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a právam pre všetkých zavedením telemedicíny, rozvojom miestnych perinatálnych centier a zabezpečením prístupu k informáciám; žiada, aby sa potreby žien vo vidieckych oblastiach riešili prostredníctvom primeranej starostlivosti o deti, ako sú detské jasle, škôlky a rekreačné aktivity pre deti, a rozvoja sietí na podporu starších ľudí, čím sa zvýši miera zamestnanosti žien a podporia sa ich práva na sociálne zabezpečenie vrátane materskej dovolenky alebo dôchodkových práv; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť prístup žien k dostupným finančným prostriedkom EÚ;

11. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zhromažďovali údaje rozčlenené podľa pohlavia s cieľom zabezpečiť komplexný prehľad o sociálno-ekonomickom postavení žien na vidieku a zohľadniť rodový rozmer pri navrhovaní, vykonávaní a hodnotení politik a programov v oblasti rozvoja vidieka; zdôrazňuje význam posúdení vplyvu pri vypracovaní takýchto návrhov na pomoc pri dosahovaní cieľov uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti vo vidieckych oblastiach; zdôrazňuje, že pri navrhovaní štrukturálnych programov sociálnej podpory a regionálneho rozvoja by sa mala venovať osobitná pozornosť ženám vo vidieckych oblastiach; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby využívali digitálne technológie na zlepšenie dostupnosti verejných sociálnych služieb pre ženy vo vidieckych oblastiach; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby si vymieňali osvedčené postupy a prijali inšpiratívne opatrenia vo vyludnených oblastiach;
12. zdôrazňuje, že je potrebné vypracovať ciele opatrenia, ktoré prispievajú k prekonaniu špecifických výziev, ktorým čelia ženy na vidieku na trhu práce, ako sú rozdiely v zamestnanosti a účasť v neformálnom hospodárstve; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby riadne využili súčasný prechod na digitálnejšiu a ekologickejšiu EÚ s cieľom vytvoriť nové pracovné príležitosti; zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty preskúmali a podporovali rozvoj nových zručností žien, ako aj ich digitálne začleňovanie, a to podporovaním možností práce na diaľku s cieľom uľahčiť ľuďom žijúcim vo vidieckych oblastiach nájsť si kvalitné pracovné miesta;
13. zdôrazňuje potenciál vidieckych oblastí stať sa priestorom na podporu začleňovania a integrácie najzraniteľnejších skupín žien so špecifickými potrebami, ako sú ženy so zdravotným postihnutím, migrantky vrátane sezónnych migrantiek, utečenky a menšiny, obeť rodovo motivovaného násillia, ženy s nízkou alebo žiadnou odbornou prípravou a osamelé matky; vyzýva členské štáty, aby navrhli a zaviedli osobitné opatrenia na podporu odbornej prípravy a zamestnávania týchto skupín žien a na ochranu ich základných práv; zdôrazňuje dôležitú úlohu miestnych a vnútroštátnych orgánov pri zabezpečovaní začleňovania a integrácie týchto žien; trvá najmä na tom, že je potrebné pripraviť okamžitú reakciu na príchod ukrajinských žien s deťmi, aby sa zabezpečila ich rýchla a ľahká integrácia;
14. trvá na tom, že štáty a zamestnávateľia musia mať väčšiu zodpovednosť vo vzťahu ku generačnej obnove a právam spojeným s materstvom a otcovstvom, čo znamená, že ženy musia mať právo byť matkami a pracovníčkami bez toho, aby prišli o svoje pracovné práva;
15. vyzýva členské štáty, aby prevzali zodpovednosť za zaručenie práva na bývanie pre každého jednotlivca, najmä zavedením programov bývania pre chudobnejších rezidentov, zabezpečením stimulov na podporu bytov s regulovaným nájomom, výstavbou sociálnych bytov, podporou a financovaním programov vlastnej výstavby, podporou družstevného sektora, zavedením efektívnych úverových politik, ktoré nemajú špekulatívny charakter, a reguláciou trhu s prenájmom nešpekulatívneho charakteru;
16. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali digitálne a hybridné vzdelávanie, rekvalifikáciu a zvyšovanie úrovne zručností žien vo vidieckych oblastiach a aby ďalej rozvíjali prístup k osobitným vzdelávacím programom a ku kvalitným pracovným miestam s cieľom umožniť týmto ženám posilniť ich potenciál a predchádzať odchodu žien, hlavne vysokokvalifikovaných žien, z vidieckych oblastí; vyzýva Komisiu, aby

naďalej podporovala prácu členských štátov na zlepšení poskytovania kvalitného vzdelávania, ktoré by bolo dostupné pre všetkých prostredníctvom investícií z Európskeho sociálneho fondu plus, Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Programu InvestEU a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a aby venovala osobitnú pozornosť ľuďom v zraniteľných situáciách; zdôrazňuje potrebu prekonať infraštruktúrne a praktické výzvy, ktorým čelia ženy na vidieku pri prístupe k vzdelávaniu, ako sú obmedzené možnosti pohybu alebo nedostatočná digitálna infraštruktúra;

17. poukazuje na to, že situácia žien vo vidieckych oblastiach je výrazne ovplyvnená situáciou v miestnom poľnohospodárstve a že nespravodlivé opatrenia v rámci SPP viedli k čoraz väčšiemu rušeniu malých a stredných podnikov a rodinného poľnohospodárstva; zdôrazňuje, že je potrebné zvýšiť podporu s cieľom zachovať rodinné poľnohospodárstvo a zabezpečiť rozvoj vidieka s osobitným dôrazom na prácu žien vrátane migrantiek pracujúcich v poľnohospodárstve;
18. vyzýva na využívanie množstva príležitostí vo vidieckych oblastiach a na rozvoj komplexnej širokopásmovej infraštruktúry, ktorá umožní pracovať z domu a vytvoriť kvalitné pracovné miesta, ktoré zlepšia rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom, a tým zabezpečia, aby ženy mali rovnaké príležitosti zúčastňovať sa na vidieckom hospodárstve a práci; vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili svoje úsilie o podporu celoživotného vzdelávania, odborného vzdelávania, odbornej prípravy, kvalifikácií a poradenských systémov, lepšej infraštruktúry a kvalitnejších služieb vo vidieckych oblastiach s úzkym zapojením regiónov, obcí a ďalších podporovateľov takýchto opatrení, ako je súkromný sektor vrátane podnikateľských organizácií a komôr, a po konzultácii so sociálnymi partnermi, ktorí tiež neustále prispievajú k rozvoju vidieka, keďže to môže významne prispieť k podpore rodovo vyváženej zamestnanosti vo vidieckych oblastiach;
19. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby ďalej podporovali služby cezhraničnej zdravotnej a sociálnej starostlivosti, najmä vo vidieckych oblastiach, a aby tomuto aspektu venovali osobitnú pozornosť pri revízii smernice 2011/24/EÚ⁸, a tým znížili byrokratické a iné prekážky pri poskytovaní a využívaní služieb cezhraničnej zdravotnej a sociálnej starostlivosti a vytvorili lepšiu interakciu medzi rôznymi systémami zdravotnej starostlivosti; zdôrazňuje, že starší ľudia majú právo na prístup ku kvalitným verejným zdravotníckym službám, čo im zaručuje zdravý proces starnutia a bojuje proti sociálnemu vylúčeniu, sociálnej izolácii a osamelosti;
20. vyzýva členské štáty, aby vypracovali preventívne opatrenia a opatrenia na zvyšovanie informovanosti s cieľom bojovať proti rodovo motivovanému násiliu, a to aj v školách, zabezpečiť prístup k informáciám o zariadeniach na pomoc obetiam, vytvoriť útulky pre obeť vrátane migrantiek a sezónne pracujúcich žien a zriadiť preventívne intervenčné a liečebné programy pre páchatel'ov; zdôrazňuje, že je potrebné posilniť odbornú prípravu zamestnancov, ktorí pracujú v oblasti presadzovania práva a verejnej správy a starajú sa o obeť rodovo motivovaného násilia; žiada zlepšenie ekonomického a finančného postavenia žien, ktoré sa stali obeťami násilia, prostredníctvom ich začlenenia do trhu práce a sociálnej pomoci; vyzýva preto členské štáty a regionálne a miestne

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/24/EÚ z 9. marca 2011 o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, Ú. v. EÚ L 88, 4.4.2011, s. 45.

samosprávy, aby zabezpečili, aby obetiam žijúcim vo vidieckych a vzdialených oblastiach nebol odopretý rovnaký prístup k podporným službám; opätovne vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby čo najskôr ratifikovali Istanbulský dohovor⁹;

21. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby navrhli politiky pre vidiecke oblasti tak, aby zabezpečili, že ženy všetkých generácií nebudú musieť odísť a môžu sa chopiť podnikateľských iniciatív, a tak prispieť k hospodárskemu oživeniu a rozvoju svojich oblastí; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby zvýšili informovanosť a aby podnikateľkám a samostatne zárobkovo činným ženám vo vidieckych oblastiach uľahčili prístup k finančným prostriedkom vrátane alternatívnych foriem financovania a zabezpečili, aby boli finančné prostriedky dostupné a dostali sa k nim; nabáda členské štáty a regionálne a miestne orgány, aby využili existujúce európske štrukturálne a investičné fondy a zamerali sa na podnikateľky a samostatne zárobkovo činné ženy a podporovali ich; zdôrazňuje potrebu zvyšovania informovanosti a informačných kampaní o existujúcich a budúcich možnostiach financovania zo strany EÚ pre podnikateľky;
22. konštatuje, že ženy sú viac závislé od verejnej dopravy; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby v koordinácii s miestnymi a regionálnymi orgánmi lepšie uplatňovali hľadisko rodovej rovnosti vo svojich dopravných politikách a zabezpečili, aby vidiecke oblasti neboli zbavené prístupu k základnej dopravnej infraštruktúre; zdôrazňuje význam kvalitných, cenovo dostupných a bezpečných prostriedkov verejnej dopravy; zdôrazňuje, že je potrebné, aby fondy súdržnosti EÚ podporovali zlepšenie prepojenosti a dopravných riešení vo vidieckych oblastiach; vyzýva členské štáty, aby uľahčili multimodalitu a zabezpečili jednoduchý a pohodlný prechod z jedného druhu dopravy na druhý; zdôrazňuje, že na zabezpečenie čo najplynulejších a najprístupnejších dopravných reťazcov je v EÚ potrebné vytvoriť vysokokvalitnú infraštruktúru; opakuje, že to zahŕňa šandardizáciu infraštruktúry, najmä s cieľom umožniť cezhraničné projekty a dopravu, a tým zabezpečiť, aby ženy mohli byť aktívnejšie na trhu práce, a pomôcť im pri hľadaní práce tým, že sa im umožní ďalšie cestovanie;
23. zdôrazňuje, že je dôležité skutočne umožniť zosúladenie pracovného, súkromného a pracovného života, čo bude mať pozitívny účinok na zvýšenie účasti všetkých žien na spoločenskom a politickom živote tým, že sa podporí optimálne prostredie vo vidieckych oblastiach, ktoré priláka jednotlivcov, partnerstvá a rodiny v celej ich rozmanitosti, a najmä ženy, aby sa presťahovali do vidieckych oblastí, aby mohli žiť zdravý životný štýl;
24. dôrazne podporuje zvýšenie inštitucionálnej podpory na zabezpečenie politickej účasti a moci alebo zastúpenia žien na vidieku; trvá na tom, že je potrebné navrhnuť činnosti odbornej prípravy s cieľom povzbudiť vidiecke ženy, aby sa presťahovali do oblastí a odvetví, v ktorých sú nedostatočne zastúpené, ako aj kampane na zvyšovanie informovanosti o význame zastávania riadiacich pozícií ženami; vyzýva členské štáty, aby presadzovali rodovú rovnosť v rôznych riadiacich a zastupiteľských orgánoch na podporu rovnakej účasti vo všetkých druhoch poľnohospodárskych organizácií, združení a verejných inštitúcií;
25. naliehavo vyzýva členské štáty, aby odstránili rozdiely v odmeňovaní žien a mužov a

⁹ Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu

rozdiely v dôchodkoch; poukazuje na to, že dôchodky by sa mali zvýšiť tak, aby poskytovali spravodlivý príjem, ktorý ľuďom umožní dôstojný život, a aby sa nikdy nedostali pod hranicu chudoby; zdôrazňuje, že je potrebné brániť verejné, solidárne a univerzálne systémy sociálneho zabezpečenia, ktoré zaručujú dôstojné dôchodky pre všetkých;

26. žiada lepší prístup ku kvalitným verejným službám a infraštruktúre, najmä digitálnej infraštruktúre, a zavádzanie široko dostupných, účinných a cenovo dostupných možností dopravy, ktoré spĺňajú ciele udržateľného rozvoja;
27. naliehavo vyzýva členské štáty, aby zaviedli konkrétne opatrenia na riešenie rizika sociálneho vylúčenia a chudoby so zameraním najmä na prístup k cenovo dostupnému bývaniu, doprave a energii;
28. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby navrhli programy financovania alebo podporné opatrenia tak, aby bola byrokratická záťaž ľahko zvládnuteľná pre menšie podniky a zainteresované strany; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že aj jednotlivci alebo menšie organizácie budú mať možnosť získať prehľad o možnostiach financovania a budú sa oň môcť uchádzať a že im pritom bude poskytnutá pomoc;
29. naliehavo vyzýva členské štáty, aby zaručili, že ženy budú môcť presadzovať svoje práva vo všetkých oblastiach spoločnosti, čím sa zakáza a penalizujú všetky formy diskriminácie;
30. vyzdvihuje cenný príspevok k podpore rodovej rovnosti vo vidieckych oblastiach, ktorý prinášajú opatrenia v rámci programu LEADER spolufinancovaného z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka, ktorého cieľom je zapojiť miestne zainteresované strany do tvorby a realizácie stratégií, rozhodovania a pridelenia zdrojov na rozvoj ich vidieckych oblastí; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili program LEADER znížením administratívnej záťaže miestnych orgánov a zjednodušením prístupu, podporovaním miestnej zodpovednosti za rozvojové projekty vedené komunitou a podporou účasti žien v miestnych akčných skupinách;

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	16.6.2022
Výsledok záverečného hlasovania	+: 24 -: 0 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Isabella Adinolfi, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Lina Gálvez Muñoz, Alice Kuhnke, Karen Melchior, Andželika Anna Możdżanowska, Maria Noichl, Sandra Pereira, Pina Picierno, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Sylwia Spurek
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Michiel Hoogeveen, Ewa Kopacz, Aušra Maldeikienė, Predrag Fred Matić, Silvia Modig, Monika Vana
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Marek Paweł Balt, Milan Brglez, Maria Walsh

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

24	+
ECR	Michiel Hoogeveen, Andželika Anna Mozdzanowska
ID	Annika Bruna
PPE	Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Ewa Kopacz, Aušra Maldeikienė, Christine Schneider, Maria Walsh
RENEW	Karen Melchior, María Soraya Rodríguez Ramos
S&D	Marek Paweł Balt, Milan Brglez, Lina Gálvez Muñoz, Predrag Fred Matić, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
THE LEFT	Silvia Modig, Sandra Pereira
VERTS/ALE	Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Monika Vana

0	-

1	0
ECR	Margarita de la Pisa Carrión

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE

Dátum prijatia	25.10.2022
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 36 - : 1 0 : 10
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Benoît Biteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Ivan David, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Elena Lizzi, Chris MacManus, Colm Markey, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropè, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Franc Bogovič, Rosanna Conte, Marie Dauchy, Anna Deparnay-Grunenberg, Alin Mituța
Náhradníci (článok 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Estrella Durá Ferrandis

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

36	+
ECR	Mazaly Aguilar, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Drașoș Benea, Isabel Carvalhais, Estrella Durá Ferrandis, Camilla Laureti, Maria Noichl, Juozas Olekas
THE LEFT	Luke Ming Flanagan, Chris MacManus, Eugenia Rodríguez Palop

1	-
ECR	Krzysztof Jurgiel

10	0
ID	Rosanna Conte, Marie Dauchy, Ivan David, Gilles Lebreton, Elena Lizzi
VERTS?ALE	Benoît Biteau, Anna Deparnay-Grunenberg, Martin Häusling, Bronis Ropé, Sarah Wiener

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania